

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

REDOGÖRELSE

för

Högre Allmänna Läroverket

i Vänersborg

Läsåret 1933—1934

INNEHÅLL:

1. Årsredogörelse.
2. Tillägg:
Inträdesfordringar till klass 1.

REDOGÖRELSE

för

Högre Allmänna Läroverket i Vänersborg

Läsåret 1933—1934

Läroverkets organisation.

Högre allmänna läroverket i Vänersborg är ett högre samläroverk, omfattande 4- och 5-årig realskola, 3- och 4-årigt latingymnasium samt 3-årigt realgymnasium.

Kap. I. Undervisningen.

Lärotider.

Höstterminen började med inträdes- och flyttningsprövningar onsdagen 1. den 23 augusti och med allmänt upprop måndagen den 28 augusti kl. 5,30 e. m., varpå den egentliga undervisningen tog sin början den 29 augusti kl. 8 f. m. och slutade den 18 december kl. 10,30 f. m. Avslutningen ägde rum den 20 december.

Vårterminen började tisdagen den 9 januari och kommer att sluta den 8 juni. Upprop ägde rum den 9 januari kl. 8,15 f. m., varefter undervisningen omedelbart tog sin början; den är ämnad att fortgå till den 5 juni kl. 2,30 e. m.

Inträdes- och flyttningsprövningar ägde under höstterminen rum 23—26 augusti (4 dagar), under vårterminen 9—11 januari (3 dagar); prövningar för inträde i realskolans första klass komma att anställas den 8 och 9 juni.

Gemensam ledighet från undervisningen enligt § 18 mom. 4 och § 20 2. mom. 1 i läroverksstadgan har lämnats hela läroverket:

- A. den 13 och 14 oktober, 11 november, 13 och 14 februari samt 1 maj,
- B. för friluftsverksamhet: 1, 7, 13 och 21 september, 3 och 23 oktober, 21 och 29 november (halvdagar), 24 och 30 januari, 10 mars och 21 april (heldagar). Två heldagar återstå till maj månad.

Timplan.

3. Läroverkets timplan har överensstämt med den för de allmänna läroverken gällande normalplanen.

Koncentrationsundervisning har under läsåret förekommit i följande utsträckning: i ring L. II⁴ + L. I³: kristendomskunskap har lästs 4 veckotimmar under förra hälften av varje termin, geografi har lästs 3 veckotimmar under terminernas senare hälft; i ring R. I³: geografi har lästs 3 veckotimmar under förra hälften, kristendomskunskap 4 veckotimmar under senare hälften av varje termin; i ring L. I⁴: historia har lästs 4 veckotimmar under förra hälften, geografi 4 veckotimmar under senare hälften av varje termin; i kl. 5⁵ + 4⁴ samt kl. 3⁴: historia har lästs 5 veckotimmar under de första tre femtedelarna av varje termin, geografi 5 veckotimmar under den övriga delen av läsåret; i kl. 4⁵: geografi har lästs 5 veckotimmar de två första femtedelarna av varje termin, historia 5 veckotimmar den övriga delen av läsåret.

Under här icke angiven tid har undervisningen i de nämnda ämnena helt legat nere.

Lärokurser.

4. FYRAÅRIG REALSKOLA.

Klass 1⁴.

KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. Matteusevangeliet med komplettering ur Lukasev. Läsning i urval av Apostlagärningarna och delar av Pauli brev. Liedgren, Tids- och livsbilder ur kyrkans historia, gamla tiden.

(Väring.)

MODERSMÅLET, 6 t. Svensk läsning, del II av Anjou—Berg—Sjövall samt Fänrik Ståls sägner I—II jämte annan text. Övningar i att med egna ord återgiva den lästa texten. Framsägning av dikter utantill. Rätt-skrivningsövningar (ca en i veckan), varvid samtliga ljud genomgåtts. Övningar i satlösning och interpunktion. Det viktigaste av form- och satsläran. Dispositionsövningar. 9 uppsatsövningar på läroverket.

(Ohlsson.)

TYSKA, 7 t. Två tredjedelar av Lide: Tysk Nybörjarbok jämte tillhörande grammatik. Övningar i översättning från svenska till tyska. Tal- och hörövningar. (Ohlsson.)

HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 4 t. Fäderneslandets historia: forntiden och medeltiden. Allmän historia: forntiden och medeltiden.

(Andersson.)

GEOGRAFI, 2 t. Europa (utom Sverige). (Ohlsson.)

MATEMATIK, 5,5 t. (Under höstterminen 5 t. matematik; under vårterminen 4 t. matematik och 1 t. laborationer för vardera av klassens båda

laborationsavdelningar). Folkskolans kurs i aritmetik repeterad och utvidgad. Enkla sifferkvationer av första graden med en obekant jämte tillämpningar på lättare aritmetiska uppgifter samt mättnings- och konstruktionsuppgifter såsom förberedelse till studiet av den egentliga geometrien. Därjämte har under vårterminen genomgåts instrument och metoder för längd-, volym- och viktbestämning samt bestämning av specifik vikt. (*Urelius.*)

BIOLOGI MED HÄLSOLÄRA, 2 t. Däggdjurens, fåglarnas och kräldjurens byggnad och viktigare former; kortfattad översikt av de högre växternas yttre organ i samband med växtundersökning och växtbestämning efter flora. Exkursioner. Insamling av minst 50 växtarter. (*Sjögren.*)

Klass 2⁴.

KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. Liedgren, Tids- och livsbilder ur kyrkans historia från medeltiden t. o. m. reformationen i Sverige. (*Väring.*)

MODERSMÅLET, 5 t. Anjou—Berg—Sjövall, Svensk läsning III, Älgskyttarne samt Svenska bilder. Framsägning av dikter utantill. Rättskrivnings- och interpunktionsövningar samt satslösning. Grammatiken slutläst. Dispositionsövningar. 9 uppsatser, alla på läroverket. (*Flensburg.*)

Ämnen för uppsatserna:

1. a) En ruskvådersdag under sommarlovet. b) Funderingar framför ett butiksfönster. c) Svamplockning. d) En skolbok berättar sin historia. 2. a) En historisk gestalt, som intresserar mig. b) En hjältebragd. c) En dröm. d) Ett kafferep. e) Vilken årstid är bäst? 3. a) Englands kolonisering av Nordamerika. b) På torget en höstdag. c) En söndag i mitt hem. d) Det trevligaste skolämnet. e) Mina kamrater om 50 år. 4. a) Hur blev Sverige kristet. b) Ett besök i ett japanskt hem. c) Julklappsbekymmer. d) En gråsparv berättar om sina upplevelser en vinterdag. e) Om skridskor och skridskoåkning. 5. a) Vad vet du om den heliga Birgitta? b) Omtala något av vad Gustaf II Adolf gjort för Sveriges inre. c) Ett brev med resplan. d) Nutida samfärdsmedel. e) Olika sätt att göra reklam. 6. a) En intressant lektion. b) Några hälsoregler. c) Ett yrke, som lockar mig, d) En pulpet berättar sin historia. e) Sällskapslekar. 7. a) Varför räknas en ny tid omkring 1500? b) En resenär berättar om sina intryck från Australien. c) Skidåkningens behag och obehag. d) Vad jag skulle göra för andra, om jag vore rik. e) När mormor var ung. 8 —. 9. —.

TYSKA, 5 t. Lides läsebok slutläst. Omkring 40 sid. i Lide, Taten und Fahrten. Grammatik: Formläran. Översättning ur Lides översättningsövningar samt styckena 1—25 i Heuman, Lätta stycken. Tal- och hörövningar. (*Helander.*)

ENGELSKA, 4 t. Styckena 1—56 i nybörjarboken. Formläran i bihanget till denna. Hör- och talövningar. Tillämpningsövningar. (*Wideberg.*)

HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 3 t. Allmän och svensk historia: nyare tiden till omkring 1790. (*Andersson.*)

GEOGRAFI, 2 t. Polarländernas, Asiens och Australiens geografi. (*Wideberg.*)

MATEMATIK, 4 t. Aritmetik och algebra: sifferbråk, sifferkvationer av

- första graden med en obekant jämte problem, lösta dels aritmetiskt, dels med användande av ekvationer, enkla algebraiska reduktioner. Geometri: Konstruktioner och satser rörande räta linjer, vinklar, trianglar, parallelogrammer; läran om cirkeln påbörjad; övningssatser. (*Olsson*).
- BIOLOGI MED HÄLSOLÄRA, 2 t. Zoologi: Kräldjuren, groddjuren, fiskarna och de ryggradslösa djuren. Botanik: Undersökning av levande växter och växtbestämning. Exkursioner. Insamling av minst 50 växtarter. (*Sjögren*.)
- FYSIK, 2,25 t., varav 1 t. laborationer varannan vecka under förra hälften av läsåret för vardera av klassens båda laborationsavdelningar. Statik och värmelära samt magnetism enligt läroboken. (*Olsson*.)

Klass 3⁴.

- KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. Liedgren, Tids- och livsbilder ur kristendomens historia från 1689 till slutet. H. Steen, Huvuddragen av Israels historia. (*Väring*.)
- MODERSMÅLET, 3 t. Litteraturläsning: Tegnér, Fritiofs saga, Snoilsky, Svenska bilder (delvis). Mjöberg, Läsebok för realskolan, Övning i återberättande. Föredrag. Valda delar av grammatiken repeterade; satslösning, stilistiska och språkhistoriska meddelanden. Främmande ord i svenskan. Huvuddragen av versläran. 9 uppsatser, varav 7 på läroverket. (*Johansson*.)
- Ämnen för uppsatserna:
- 1 (på läroverket). a) Hur Napoleon sökte besegra England. b) Något om orsakerna till franska revolutionen. c) Vad den vårdslöse bilisten ställde till. d) Folk jag träffat i sommar. 2 (på läroverket). a) Hattarnas inrikespolitik. b) Några nyttiga växter tillhörande familj Solanaceæ. c) Den senaste höststormen. 3 (på läroverket). a) Vad vet du om Frälsningsarmén? b) En färd genom en öken. c) Ett yrke, som jag fått inblick i. d) Önskemål för min bokhylla. 4. Svärdet, ringen och skeppet, som Fritiof ärvde. 5 (på läroverket). a) Några julseder i mitt hem. b) En intressant föreläsning. c) En berömd person och hans verk. d) Sällskapsspel. e) Ett våghalsigt företag. 6 (på läroverket). a) Konung Saul. b) Våra sädesslag. c) Ett kemiskt experiment. d) Hur kan man visa mod i det dagliga livet? 7. a) Ett besök i en främmande stad. b) En modern fabrik, som jag besett. c) Hur Jules Verne blivit sannspådd. d) Vad jag önskar av radion. e) En fisketur. 8. —. 9. —.
- TYSKA, 4 t. Björkelund—Danielsson, Deutsches Leben, delvis kursivt, st. 37—94. Grammatik: § 140—186. Tal- och hörövningar. Löfberg, Översättningsövningar st. 1—20. 9 stilar, alla på läroverket. (h. t. *Reimers*, v. t. *Reimers* och *Wester*.)
- ENGELSKA, 4 t. Nybörjarboken slutläst från st. 57, Jespersen—Rodhes läsebok till st. 75. Formläran avslutad. Syntax i samband med texten. Talövningar. Zetterström, Översättningsövningar: första avdelningen avslutad samt styckena 1—20 i andra avdelningen. (*Johansson*.)
- FRANSKA (valfritt), 4 t. Bödtker—Höst: Lärobok i franska: c:a 45 sidor

- med tillhörande grammatik. Tillämpningsövningar. (h. t. *Reimers*, v. t. *Reimers* och *Wester*.)
- HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 3 t. Allmän historia: från omkring 1720 till nuvarande tid. Svensk historia: från 1720 till nuvarande tid. (*Flensburg*.)
- GEOGRAFI, 2 t. Australiens och Amerikas geografi. Oceanerna. (*Flensburg*.)
- MATEMATIK, 3 t. Ekvationer av första graden med en obekant; aritmetiska uppgifter, lämpade för ekvationsbehandling; algebraiska reduktioner. Cirkeln; trianglars och parallelogrammers ytor; geometriska övnings-satser och planimetriska beräkningsuppgifter. Uppritning av enkla diagram. (*Sjögren*.)
- BIOLOGI MED HÄLSOLÄRA, 2 t. Några av växtrikets viktigaste familjer, typer för kryptogamernas huvudgrupper; gagnväxter; viktigare svenska växtsamhällen; växtinsamling. Växt- och djurgeografi. Exkursioner. Insamling av 50 växter. (*Sjögren*.)
- FYSIK, 2,25 t., varav 1 t. laborationer var fjärde vecka för vardera av klassens båda laborationsavdelningar. De enklaste elektrodynamiska fenomenen samt de enklaste ljud- och ljusfenomenen. (*Dahl*.)
- KEMI, 4 t., varav 1 t. laborationer för vardera av klassens båda laborations-avdelningar. Den oorganiska kemiens viktigaste företeelser. De viktigaste mineralen och bergarterna. (*Sjögren*.)

Klass 4⁺.

- KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. Bibelläsning: Apostlagärningarna. H. Steen, Jesu förkunnelse och kristen tro, fullständigt genomgången. (*Väring*.)
- MODERSMÅLET, 3 t. Läsning av svenska litteraturprov, huvudsakligen från senaste århundradet jämte isländsk, dansk och norsk litteratur; referat och deklamationsövningar. Övningar i muntlig framställning; diskussionsövningar; övningar i att uppsätta enklare skrivelser av praktisk art. 8 uppsatser, varav 6 på läroverket. (*Helander*.)

Ämnen för uppsatserna:

1. a) På Vänersborgs torg en lördag i september. b) Jag har gjort nytta i sommar. c) Hur jag förvärvat de mera sällsynta växterna i mitt herbarium. d) Hur man söker förebygga trafikolyckor på vägarna. 2 (på läroverket). a) Liknelsen om den förlorade sonen och dess innebörd. b) Tors färd till Utgårdaloke. c) Hur skråtvång och handelstvång avskaffades i Sverige. d) Berätta om en stor upptäckare eller uppfinnare! e) Om vårt bränsle och lyse. f) Idrottstävlingarna i Skara den 21 september 1933 (Redogörelse för en idrotts-tidning). 3 (på läroverket). a) Vår kyrkas stora högtider och varför de firas. b) Anna-Maria Lenngrens dikt "Den glada festen". c) Napoleon och England. d) Hur olika föremål kunna inverka på ljusstrålars gång. e) Hur upptaga och bereda växterna sin näring? f) Förändringar i naturen under hösten. g) Höstens skönhet. 4 (på läroverket). a) Vilodagen och dess användning. b) Yttre krafter, som påverka jordytan. c) Naturliga förutsättningar för vårt lands näringsliv. d) Himlen en stjärnklar höstkväll. e) Vad bör man iakttaga för att bevara sin hälsa? f) Villebråd och jakt i våra skogar. g) Våra värmekällor. h) Min vän X. 5. a) Jul-

seder i svenska hem. b) Julskyltning. c) Mina julferier. d) Kort referat av en nyligen läst bok. e) Självbiografi. f) Geijers dikt "Manhem". 6 (på läroverket). a) En berättelse av Strindberg. b) Viktor Rydbergs "Dexippos". c) Sveriges regeringsform. d) Vad vet du om solen? e) Matsmältningsorganen. f) Vilka krav böra ställas på vår föda? g) Önskemål för min bokhylla. h) Vilket främmande land ville du helst besöka? 7 (på läroverket). a) Berätta, vad du vet om Heidenstam och hans diktning. b) Den svenska riksdagen. c) Havets rörelser. d) Andningsorganen. e) Hygieniska krav på en bostad. f) Om friktion. g) Om tvål och såpa. h) Om kemins praktiska gagn. i) Brev till en äldre släkting med anhållan om ett studielån. 8 (på läroverket). a) Jesus inför Pilatus. b) En dikt av Runeberg. c) En dikt av Snoilsky. d) En berättelse av Selma Lagerlöf. e) Redogör för en av de större politiska eller sociala frågorna i Sverige under 1800-talet! f) Sveriges industri. g) Något om vindar och nederbörd. h) Blodet. i) Något om de enkla maskinerna. j) Hur kan ett vattenfall driva en spårvagn? k) Om sockerarterna. l) Flygkonsten i krig och fred. m) Olika slag av bollspel.

TYSKA, 5 t. Läsning i Lide, Schicksale und Begebnisse, delvis kursivt. Grammatiken repeterad. Övningar i översättning från svenska. Läsning av tysk handstil. 9 skolstilar. (*Hagberg.*)

ENGELSKA, 5 t. Sid. 30—omkr. sid. 97 i Jespersen—Rodhes läsebok. Formläran avslutad och delvis repeterad; översikt av syntaxen jämte skriftliga tillämpningsövningar. Talövningar. 10 stilar, samtliga på läroverket. (*Johansson.*)

FRANSKA (valfritt), 2 t. Böttker & Höst, ed. Malmberg, sid. 38—omkr. sid. 60 med tillhörande grammatik. Hörövningar och uttalsövningar. Tillämpningsövningar. (*Hagberg.*)

HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 3 t. Statskunskap: grunddragen av den svenska statens författning och förvaltning samt av de sociala och ekonomiska förhållandena i Sverige. Fäderneslandets historia: repetition av nyare tiden med huvudvikten lagd på tiden efter 1809. Allmän historia: repetition av tiden efter 1789, särskilt tiden efter 1815. (*Andersson.*)

GEOGRAFI, 2 t. Sammanfattande översikt av den allmänna geografin; i anslutning därtill de viktigare kulturländernas, företrädesvis Sveriges, geografi översiktligt behandlad, med särskilt framhållande av befolknings- och samhällsförhållanden, näringsliv, samfärdsmedel och kolonialväsen. (*Andersson.*)

MATEMATIK, 5 t. Aritmetik och algebra: uppgifter ur det praktiska livet; ekvationssystem av första graden jämte problem; planimetriska och stereometriska uppgifter; kvadratrötter och enkla exempel på sammansatt ränta med användning av tabeller. Geometri: repetition; likformig avbildning. Enkel bokföring. 6 skriftliga arbeten, samtliga på läroverket. (*Urelius.*)

BIOLOGI MED HÄLSOLÄRA, 2 t., jämte 1 t. laborationer varannan vecka för vardera av klassens båda laborationsavdelningar. Zoologi: människokroppens organ, vävnader och fysiologi, hälsolära. Botanik: växternas levnadsförhållanden, livsföreteelser och inre byggnad. (*Sjögren.*)

- FYSIK, varannan vecka 2 t. och varannan vecka 1 t. jämte 1 t. laborationer med vardera av klassens båda laborationsavdelningar. Optiken avslutad. Det viktigaste rörande krafters sammansättning och upplösning med enkla användningar därunder; enkla maskiner för mekanisk kraftöverföring. Någon utvidgning av kursen i värmelära, särskilt med avseende på begreppet värmemängd och dess samband med arbete. Det allmännaste om solsystemet och himlakropparna i övrigt. Kortfattad kurs i meteorologi. (*Dahl.*)
- KEMI, 1 t. jämte 1 t. laborationer varannan vecka för vardera av klassens båda laborationsavdelningar. De viktigaste av den organiska kemiens ämnesgrupper; torrdestillation och förbränning, järnets metallurgi, glas- och porslinsstillverkning. (*Dahl.*)

FEMÅRIG REALSKOLA.

Klass 1⁵.

- KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. Jesu liv och verksamhet i anslutning till Markus' evangelium. Genomgång av H. Steen: Jesu tal och liknelser under särskilt beaktande av Jesu bergspredikan. Läsning av valda delar av Apostlagärningarna. (*Väring.*)
- MODERSMÅLET, 6 t. Anjou—Berg—Sjövall, Svensk läsning I jämte annan text. Övning i muntlig redogörelse för egna erfarenheter, återgivande av berättelser och skildringar. Framsägning av dikter utantill. De vanligaste ordklasserna och satsdelarna. Rättskrivningsövningar (ca en i veckan), varvid särskilt långt medljud genomgått. Korta skriftliga framställningar. (1⁵ a *Ohlsson*, 1⁵ b *Wideberg.*)
- TYSKA, 6 t. Omkr. 35 sidor i Lides nybörjarbok jämte tillhörande grammatik. Övningar i översättning från svenska till tyska. Tal- och hörövningar. (1⁵ a, *Ohlsson*, 1⁵ b *Wideberg.*)
- HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 3 t. Allmän historia: forntiden, medeltiden till omkring 800. (*Andersson.*)
- GEOGRAFI, 2 t. Europa (utom Sverige) till Frankrike. (1⁵ a *Andersson*, 1⁵ b *Dahl.*)
- MATEMATIK, 4 t. Repetition av heltalsläran. Fullständig kurs i decimalbråk. Inledande kurs i allmänna bråk jämte addition och subtraktion. Tillämpningsuppgifter. (1⁵ a *Olsson*, 1⁵ b *Dahl.*)
- BIOLOGI MED HÅLSOLÄRA, 2 t. Zoologi: däggdjuren. Botanik: undersökning av levande växter; något om växters insamling och preparering. Exkursioner. Insamling av minst 25 växtarter. (1⁵ a *Sjögren*, 1⁵ b *Dahl.*)

Klass 2⁵.

- KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. Kristendomens grundläggningstid i anslutning till läsning av lämpliga delar av Apostlagärningarna samt valda stycken ur Pauli brev. Tids- och livsbilder ur den kristna religionens och kyrkans historia under gamla tiden; översikt av kyrkoåret och den svenska kyrkans gudstjänst. (*Väring.*)
- MODERSMÅLET, 6 t. Anjou—Berg—Sjövall. Svensk läsning II. Runeberg: Fänrik Ståls sägner. Övning i återgivandet av lästa stycken och berättelser. Framsägning av dikter utantill. Noggrannare genomgång av viktigare delar i form- och satsläran. Rättskrivningsövningar (ca en i veckan). Korta skriftliga framställningar. (2^a *Flensburg*, 2^b *Helander.*)
- TYSKA, 6 t. Lides läsebok slutläst jämte tillhörande grammatik. Översättningsövningar från svenska till tyska. Tal- och hörövningar. (2^a *Flensburg*, 2^b *Helander.*)
- HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 4 t. Allmän och svensk historia: forntiden och medeltiden; nya tiden till omkring 1610. (2^a *Andersson*, 2^b *Flensburg.*)
- GEOGRAFI, 2 t. Frankrikes, Sydeuropas och Storbritanniens geografi samt en översikt av Europa. (2^a *Dahl*, 2^b *Flensburg.*)
- MATEMATIK, under h. t. 5 t., under v. t. 4 t. jämte 1 t. laborationer för vardera av klassens båda laborationsavdelningar. Aritmetik: läran om bråk avslutad. Reguladetri och lättare procent- och ränteproblem. Enkla sifferkvationer med en obekant jämte tillämpningar på lättare aritmetiska uppgifter. Geometri: förberedande mätningar och konstruktioner. Laborationer: instrument och metoder för längd-, volym- och viktbestämning samt bestämning av specifik vikt. (*Olsson.*)
- BIOLOGI MED HÅLSOLÄRA, 2 t. Fåglar, kräldjur, groddjur och fiskar. Översikt av de högre växternas yttre organ i samband med växtundersökning och växtbestämning efter flora; växtinsamling. Exkursioner. Insamling av 50 växter. (*Sjögren.*)

Klass 3⁵.

- KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. Lika med klass 2⁴. (*Väring.*)
- MODERSMÅLET, 5 t. Lika med klass 2⁴. (*Rydholm.*)

Ämnen för uppsatserna:

1. a) Min första tid i skolan. b) Om skjutvapen förr i tiden. c) Leksaker, som jag haft. d) Min första cykeltur. e) Vad jag gjorde i somras.
2. a) Något om kloka djur. b) Vad jag sett på vårt museum. c) En resa med flygmaskin. d) Ett besök i en handelsbod på landet. e) En spökhistoria. f) Ett samtal mellan två rävar.
3. a) Petrus berättar om det gamla geväret. b) Den stränge rektorn (efter läseboken. c) En idrottsdag. d) Den sista stormen. e) Ett biografbesök. f) När vi byggde oss en hydda.
4. a) Om isar och skridskoåkning. b) Vad jag önskar mig i julklapp. c) Om

samlingar av olika slag. d) Julfirande i äldre tider. e) Vad jag skulle göra, om jag finge mycket pengar. f) En skepparhistoria. 5. a) Hur Aron blev tiggare (ur Älgskyttarna). b) Mina julklappar. c) Mat och dryck vid julfirandet. d) Vad kan en häändig person själv göra? e) Om lämplig skrivmateriel. 6. a) En bjudning på landet. b) Två utkastade julgranar samtala om julen. c) Ett yrke, som lockar mig. d) Ett land, dit jag gärna ville resa. e) När jag lagade mat på egen hand. f) Mina äventyr som chaufför. 7. a) En skidtur. b) Min sista födelsedag. c) En stund vid radion. d) Hos tandläkaren. e) Hur jag tror det är att vara lärare. f) Söndagsjägaren berättar. 8. —. 9. —.

TYSKA, 4 t. Rodhe, Tysk läsebok till omkring sid. 45 jämte stycken ur Bokelund—Rodhe, Tyska översättningsövningar. Formläran avslutad. Hör- och talövningar. 4 skriftliga översättningsövningar, samtliga på läroverket. (*Helander.*)

ENGELSKA, 4 t. Lika med klass 2¹. (*Wideberg.*)

HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 3 t. Allmän och svensk historia till omkring 1790. (*de Flon.*)

GEOGRAFI, 2 t. Lika med klass 2¹. (*Björkman.*)

MATEMATIK, 4 t. Lika med klass 2¹. (*Dahl.*)

BIOLOGI MED HÄLSOLÄRA, 2 t. De ryggradslösa djuren; några viktigare växtfamiljer. Exkursioner. Insamling av 50 växter. (*Sjögren.*)

FYSIK, 2,25 t. Lika med klass 2¹. (*Dahl.*)

Klass 4⁵.

KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. Lika med klass 3⁴. (*Väring.*)

MODERSMÅLET, 3 t. Lika med klass 3⁴. (*Rydholm.*)

Ämnen för uppsatserna:

1 (på läroverket). a) Folk, som jag träffade i somras. b) Badliv under sommaren. c) Hur jag tillbragte en regnig sommardag. d) Samtal mellan växterna i trädgården. e) Bärplockning och svamplockning. f) En vandring i skogen. 2 (på läroverket). a) Om metodismen. b) Nordamerikanska frihetskriget. c) Vad Fritjof ärvde efter sin far. d) Kalle Utter. e) Den sista stormen. 3 (på läroverket). a) De viktigaste händelserna i Fritjofs saga. b) Vad nytta och nöje kan man ha av radio? c) Vad bör en kunnig cyklist känna till? d) Vad kan en häändig person själv uträtta? e) Lergöken (efter läseboken). 4. Fritjof hos Angantyr. 5 (på läroverket). a) En bjudning på landet. b) Mat och dryck under julen. c) Framstående idrottsmän. d) Ett yrke, som lockar mig. e) Ett land, dit jag gärna ville resa. f) Mina äventyr som chaufför. 6 (på läroverket). a) Om Panamakanalen. b) Olika folkslag i Nordamerika. c) Vad Mose uträttat för Israel. d) Fritjof kommer till kung Ring. e) Vidskepelse förr och nu. f) Djuren i samfärdselns tjänst. 7 (på läroverket). a) Vilken nytta ha vi av snö och is? b) En brödkaka berättar, hur den blev till. c) En torgdag i Vänersborg. d) Var vill du helst bo, i staden eller på landet? e) Vad som finns på min bokhylla. f) Det enklaste av versläran. 8. Valfritt ämne. 9 (på läroverket). —.

TYSKA, 3 t. Rodhe, Tysk läsebok för realskolan sid. 45—75 jämte stycken ur Bokelund—Rodhe, Tyska översättningsövningar samt styckena 1—10 i Löfbergs översättningsövningar. Repetition av det för skrivningarna viktigaste i formläran, kort sammanfattning av syntaxen. Hör- och tal-

- övningar i sammanhang med läst text. 9 skriftliga översättningar, samtliga på läroverket. (*Hagberg.*)
- ENGELSKA, 4 t. Lika med klass 3¹. (h. t. *Reimers*, v. t. *Reimers* och *Wester.*)
- FRANSKA (valfritt), 4 t. Lika med klass 3¹. (h. t. *Reimers*, v. t. *Reimers* och *Wester.*)
- HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 3 t. Lika med klass 3¹. (*Wideberg.*)
- GEOGRAFI, 2 t. Afrikas och Amerikas geografi. Oceanerna. (*Wideberg.*)
- MATEMATIK, 3 t. Lika med klass 3¹. (*Urelius.*)
- BIOLOGI MED HÄLSOLÄRA, 2 t. Zoologi: repetition av djurriket. Botanik: fanerogamernas och kryptogamernas systematik. Exkursioner. Herbarieförhör på minst 100 växtarter. (*Nilsson-Cantell.*)
- FYSIK, 2,25 t. Lika med klass 3¹. (*Dahl.*)
- KEMI, 4 t. Lika med klass 3¹. (*Nilsson-Cantell.*)

Klass 5⁵.

Lika och gemensamt med klass 4⁴.

TREÅRIGT GYMNASIUM.

Ring L. I³.

- KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. Kyrkohistoria: gamla tiden och medeltiden, nya tiden t. o. m. Calvin. Bibelläsning. (*Steen.*)
- MODERSMÅLET, 4 t. Läsning av isländska sagor och dikter i översättning samt av valda stycken ur medeltidens, reformationstidens och stormaktstidens svenska litteratur, i anslutning därtill litteraturhistoria; därjämte läsning av Shakespeare, Julius Cæsar samt av valda danska författare. Uppläsningsövningar, referat, föredrag. Grammatiska och språkhistoriska spörsmål behandlade. 8 uppsatser, varav 6 på läroverket. (*Johansson.*)

Ämnen för uppsatserna:

1. a) Hur jag under den gångna sommaren förenat det nyttiga med det nöjsamma. b) Res i Sverige! c) Landsvägarna och järnvägarna — två konkurrenter. 2 (på läroverket). a) Egypten — Nilens gåva. b) Helga den fagras levnadsöde. c) Vänersborgarnas möjligheter ifråga om söndagsutflykter. d) Skolungdom och tobaksrökning. e) Det, som intresserar mig mest i en daglig tidning. 3 (på läroverket). a) Något om munkväsendets uppkomst och betydelse. b) Orsakerna till det romerska rikets fall. c) Orsakerna till de stora germanska folkvandringarna. d) Några mera kända folkvisemotiv. e) Sverige som idrottsnation. f) Vad skall man läsa på lediga stunder?
- 4 (på läroverket). a) De Geers istidskronologi. b) Den arabiska folkvandringen. c) Olaus Petri som författare. d) Nöd och välgörenhet i våra dagar. e) Var tid har sina hjältar och sin hjältedyrkan. 5 (på läroverket). a) Digerdöden. b) Konung och stormän under folkungatiden. c) Stiernhjelm som språkman och skald. d) En bok

ur julens bokflod, som intresserat mig. e) Mat och dryck vid julfirandet. f) Mina tankar om ordspråket: Var och en sin egen lyckas smed. 6. a) Hur olika yrken inverka på sina utövare. b) Vad nytta har ett land av en rikt utbildad skärgård? c) Naturens och klimatets inverkan på människorna. d) En aktuell fråga, som intresserar mig. 7 (på läroverket). a) Följderna av de stora geografiska upptäckterna vid nya tidens början. b) Cæsar och gallerna. c) Om romersk krigföring. d) Synpunkter vid valet av tillvalsämnen. e) Radion som bildningsmedel. f) En insändare i en tidning. 8 (på läroverket). —

LATIN, 8 t. Hagedahl, *Lingua latina*. Pontén, *Latinska författare I* 25 sidor, delvis kursivt. Formläran och kasusläran jämte behövlig syntax. 5 skriftliga översättningar, alla på läroverket. (*Düring*.)

TYSKA, 3 t. Grammatik: syntaxen utförligare behandlad och avslutad. Heinertz, *Aus verschiedenen Gegenden*, c:a 50 sid. Kursivöversättning. Översättningsövningar till tyska. Tal- och hörövningar. 9 stilar, varav 8 på läroverket. (*Hagberg*.)

ENGELSKA, 2 t. Jespersen—Rodhes läsebok avslutad. Larsson, *English Fiction* sid. 1—25. Grammatik: syntaxen avslutad. Hör- och talövningar. 7 stilar, varav 6 på läroverket. (h. t. *Reimers*, v. t. *Reimers* och *Wester*.)

FRANSKA, 4 t. Bödtker—Hösts *Lärobok* slutläst. Edström, *Lectures françaises* c:a 20 sid. Grammatiken repeterad. Hör-, tal- och skrivövningar. (*Nilsson*.)

HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 4 t. Allmän och svensk historia från äldsta tider till omkring 1650, med betonande av utvecklingen och sammanhanget. (*Bonnesen*.)

GEOGRAFI, 1,5 t. Sveriges grannländer och de viktigaste kulturländerna med särskilt beaktande av kulturgeografien (Norge, Danmark, Finland, Tyska riket, Frankrike, Italien, Storbritannien, Förenta staterna, Brasilien, Argentina, Japan). (*Bonnesen*.)

Ring R. I³.

KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. Lika med L. I³. (*Steen*.)

MODERSMÅLET, 4 t. Lika med L. I³. (*Nilsson*.)

Ämnen för uppsatserna:

1. a) Kamratlivets betydelse för uppfostran. b) Olika sätt att göra reklam. c) Ungdomens nöjesläsning. 2 (på läroverket). a) Eddadikt och skaldedikt. b) Märkliga gestalter i Egyptens äldsta historia. c) Sverige som turistland. d) Ungdomsrörelser i vår tid. e) Ligger det någon sanning i talesättet "den gamla goda tiden"? 3 (på läroverket). a) Mystik och fromhetsliv under medeltiden. b) Alexander den store. c) Norges näringsliv. d) Jämförelse mellan radio och biograf såsom bildningsmedel. e) Elektricitetens användning i våra hem. f) Höstens ljusa och mörka sidor. 4 (på läroverket). a) Naturmytiska väsen i folktron i forna tider. b) Den romerska republikens styrelsesätt och ämbetsmän. c) Vilka fördelar och olägenheter har Vänersborg av sitt läge vid Vätern? d) Värde av ett gott hem under uppväxtåren. e) Nyttan av resor. f) En god bok är en god vän. 5 (på läroverket). a) Vikingatågens orsaker och följder. b) Indiens betydelse för England. c) Varför drages folk från

landsbygden till städerna? d) Om hövlighet i det dagliga livet. e) Den som klagat över att ha tråkigt, anklagar sig själv. 6 (på läroverket). a) Stiernhielms skaldestycke "Herkules". b) Folkungarna och de svenska stormännen. c) Något om det franska kolonialväldet i våra dagar. d) Djurens karaktärsegenskaper enligt svenska ordspråk och talesätt. e) Rikedomens fördelar och faror. f) Roliga typer ur filmens värld. 7 (på läroverket). — 8. —

TYSKA, 3 t. Grammatik: det viktigaste av syntaxen. Lannert—Dircks, Der Guckkasten 75 sid., delvis kursivt. Översättningsövningar till tyska (studentstilar). Tal- och hörövningar. 9 skript, varav 8 på läroverket. (Peterson.)

ENGELSKA, 2 t. Jespersen—Rodhes läsebok st. 205—258, 292—335. Tal- och hörövningar. Grammatik: § 97—149. 7 stilar, varav 6 på läroverket. (h. t. Reimers, v. t. Reimers och Wester.)

FRANSKA, 4 t. Formläran avslutad och repeterad. Bödtker—Höst sid. 59—92. Tal- och hörövningar. Tillämpningsövningar. (Hagberg.)

HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 3 t. Allmän och svensk historia: forntiden och medeltiden. (Björkman.)

GEOGRAFI, 1,5 t. Lika med L. I³. (Bonnesen.)

MATEMATIK, 6 t. Algebra: de fyra räknesätten i hela tal och bråk, digiteter och kvadratrötter; ekvationer av första graden med en och flera obekanta; ekvationer av andra graden med en obekant; rotekvationer; problem; ekvationer och ekvationssystem av högre grad med problem; rötter; potenser; logaritmer. Användning av rätvinkliga koordinater för studium av enkla funktioner. Planimetri. Geometri: proportionslära, satsen om transversaler och trianglars likformighet; övningsuppsatser. 8 skriftliga uppsatser, varav 7 på läroverket. (Urelius.)

FYSIK, 2 t. Valda delar av statiken. Värmelära jämte komplettering av meteorologien. Räkneuppgifter. (Urelius.)

KEMI, 2 t. Metalloiderna jämte deras allmännaste föreningar; Gay-Lussacs lag, Avogadros princip; kemiska räkneexempel. (Nilsson-Cantell.)

Ring L. II³.

KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. Kyrkohistorien avslutad; religionshistorien genomgången. Bibelläsning. (Steen.)

MODERSMÅLET, 5 t. Läsning av valda stycken ur svensk litteratur från och med Dalin fram till 1800-talets mitt i sammanhang med motsvarande delar av litteraturhistorien. Läsning av dansk och norsk litteratur. Språkhistoria. Föredrag, deklamation. 8 uppsatser, varav 6 på läroverket. (Peterson.)

Ämnen för uppsatserna.

1. a) Hösten nalkas. b) Bygd och folk, som jag lärt känna i sommar. c) Mitt val av studieämnen. d) Om artighet. 2 (på läroverket). a) Dalins Argus. b) Dalins betydelse i Sveriges litteraturhistoria. c) Hedvig Charlotta Nordenflychts diktning. d) Richelieus insats i Frankrikes historia (för L. II³). e) Tudorerna och kyrkan (för R. II³).

f) Om magnetiska kraftfält (för R. II³). g) Barnen i det moderna samhället. h) Nutidsföreteelser, som med rätt eller orätt tillskrivas världskriget. 3 (på läroverket). a) Luther och Kalvin. En jämförelse (för L. II³). b) Atis och Kamilla. c) Människans elände. d) Creutz och Gyllenborg, två skaldetyper. e) England under spanska tronföljdskriget (för L. II³). f) Orsakerna till Gustaf Adolfs deltagande i 30-åriga kriget (för R. II³). g) Folktäthet och bebyggelse i Europa. h) Generationsväxling hos mossor och ormbunkar. i) Sodans förekomst i naturen, dess framställning och kemiska egenskaper. j) Nutidens ungdom och politiken. k) Lanthor och stadsbor. 4 (på läroverket). a) Motreformationen i Sverige (för L. II³). b) Skolastik och mystik under medeltiden (för R. II³). c) Det originella i Bellmans diktning. d) Kellgrens dikt Den nya skapelsen. e) Hur avspeglas upplysningsidéerna i Kellgrens dikter? f) Förenade Staternas uppkomst och organisation (för L. II³). g) Trettioåriga krigets följder för Sverige (för R. II³). h) Norges näringsliv. i) Uppsatsskrivningen i skolan. j) Människan och maskinerna. k) Lokalpatriotism. 5 (på läroverket). a) Kellgren och Thorild. b) Thorilds skadestycke Passionerna. c) Leopolds Predikaren. d) Vad är gemensamt för de moderna kulturfolken, och vad skiljer dem åt? e) Ungdomsarbetslösheten, ett aktuellt samhällsproblem. f) Det dagliga livets omgestaltung genom teknikens utveckling de sista årtiondena. g) Vad kunna vi lära av naturfolken? h) Radion som bildningskälla. 6 (på läroverket). a) Svenska språkets släktskapsförhållanden. b) Kulturminnesmärken i min hembygd. c) Treårigt eller fyraårigt gymnasium? d) Vår försvarsfrågas nuvarande läge. e) Vintern och samfärdseln. f) Kvinnans och mannens konkurrens på arbetsmarknaden. g) Trycksvärtan som reklammedel. h) Hjältedyrkan. 7 (på läroverket). a) Katolicismen under 1800-talet (för R. II³). b) Upplysningens inverkan på den kristna kyrkan (för L. II³). c) Varför förnyas diktkonsten genom romantiken? d) Wallin som psalmdiktare. e) Karakteristiska drag i Franzéns diktning. f) Det franska samhällets struktur före revolutionen (för L. II³). g) Orsakerna till första koalitionskriget 1793—1797 (för R. II³). h) Den studerande ungdomens kamp för en högre moralisk standard. i) Vår gamla skolbyggnad. En återblick. j) Välgörenhetens avigsidor. 8. —.

LATIN, 7 t. Cæsar, *De bello Gallico* (20 sid.); Livius, bok XXIII, omkr. 30 sid.; Ovidius, omkr. 600 vers i Risbergs urval. Kursivläsning. Repetition av formläran; syntaxen avslutad och repeterad. Metrik. Antikviteteter efter Lindroth. 9 skriftliga översättningar, varav 8 på läroverket. (*de Flon.*)

GREKISKA, 7 t. Formläran genomgången och repeterad. Det viktigaste av syntaxen. Xenofons *Anabasis* efter Mellén-Lundquist, 35 sidor. Kursivläsning av Johannes' och Markus' evangelier. (*Steen.*)

TYSKA, 2 t. Repetition av formläran, Heine, *Die Harzreise* slutläst. Hemberg, Tysk prosa, c:a 60 sidor. Hör- och talövningar. (*Nilsson.*)

ENGELSKA, 2 t. "English Fiction", sid. 1—8, 18—38, 58—70. Kursivläsning, c:a 17 sidor. Grammatiska och språkhistoriska frågor i anslutning till texten. Övningar i språkets skriftliga och muntliga behandling. (*Wahlén.*)

FRANSKA, 4 t. Edström, *Lectures françaises* II, sid. 1—60, delvis kursivt. Grammatik: mom. 53—130, 175—195. Tillämpningsövningar. Stilistiska och språkhistoriska frågor. 8 skriftliga arbeten, varav 7 på läroverket. (*Hagberg.*)

- HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 3 t. Allmän och svensk historia: från omkring 1610—1815. (*Andersson.*)
- GEOGRAFI, 2 t. En översiktlig framställning av Europa som helhet betraktat: de naturliga grundvalarna för dess kulturgeografi; Europas näringsgeografi, befolkning, bebyggelse och politiska geografi. Östasien, Brasilien, Chile och Argentina efter samma synpunkter. (*Björkman.*)
- FILOSOFI, 2 t. Psykologien och logiken genomgången. Filosofiens historia påbörjad. (*Steen.*)
- MATEMATIK, 4 t. Algebraiska reduktioner i behövlig utsträckning, ekvationer av andra graden huvudsakligen med en obekant jämte tillämpningar, särskilt på planimetriska uppgifter. Användning av rätvinkliga koordinater för studium av enkla funktioner av första och andra graden. Likformighetsläran utvidgad och avslutad. 7 skriftliga arbeten, samtliga på läroverket. (*Lundberg.*)
- BIOLOGI MED HÄLSOLÄRA, 3 t., varav 1 t. laborationer. Huvuddragen av djurens, förnämligast ryggradsdjurens, jämförande anatomi samt i anslutning därtill de viktigaste organsystemens embryonala utveckling och de viktigaste paleontologiska typerna. Översikt över växt- och djurrikets utveckling under de geologiska tidsskedena. De viktigaste kryptogama typerna. (*Nilsson-Cantell.*)
- FYSIK, 3 t., varav 1 t. laborationer. Hydrostatik och aerostatik, vågrörelselära, akustik, optiken till färgspridningen. (*Munthe.*)

Ring R. II³.

- KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. Lika med L. II³. (*Väring.*)
- MODERSMÅLET, 5 t. Lika med L. II³. (*Peterson.*)
- TYSKA, 3 t. Lika och gemensamt med L. II³. (*Nilsson.*)
- ENGELSKA, 3 t. Jespersen—Rodhes Läsebok, sid. 160—181. Redin—Ernolv, England and the English, sid. 1—50. Kursivläsning ur Dickens, David Copperfield. Syntaxen avslutad. Hör-, tal- och skrivövningar. 8 skrivningar, varav 7 på läroverket. (*Johansson.*)
- FRANSKA, 3 t. Edström, Lectures françaises II, sid. 1—60, delvis kursivt. Tillämpningsövningar. Stilistiska och språkhistoriska frågor. (*Hagberg.*)
- HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 4 t. Allmän historia 1610—1848. Fäderneslandets historia 1611—1844 jämte det viktigaste av de skandinaviska grannländernas historia under samma tid. (*Bonnesen.*)
- GEOGRAFI, 2 t. Lika och gemensamt med L. II³ och L. III⁴. (*Björkman.*)
- MATEMATIK, 6 t. Aritmetiska och geometriska serier. Sammansatt ränta. Likformighetsläran fortsatt och avslutad, likställighet. Plan trigonometri med trigonometriska ekvationer. Användning av derivator på enklare funktioner och deras kurvor. Analytisk geometri: punkten, räta linjen och cirkeln. 8 skriftliga arbeten, samtliga på läroverket. (*Munthe.*)

BIOLOGI MED HÄLSOLÄRA, 3 t., varav 1 t. laborationer. Lika och gemensamt med L. II³ och L. III¹. (*Nilsson-Cantell.*)

FYSIK, 6 t., varav 2 t. laborationer varannan vecka för vardera av klassens båda laborationsavdelningar. Värmeläran avslutad, magnetism, statisk och dynamisk elektricitetslära. Vågrörelselära och akustik. Geometrisk optik påbörjad. 7 skriftliga arbeten, varav 6 på läroverket. (*Munthe.*)

KEMI, 3 t., varav 1 t. laborationer. De viktigaste metallerna och deras föreningar; kemiska lagar och teorier, mineral och bergarter, kemiska räkneexempel. Vid laborationsövningarna ha förekommit dels synteser av föreningar av olika metaller, dels analyser av enkla prov. (*Nilsson-Cantell.*)

Ring L. III³.

KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. Kristen tros- och livsåskådning. Religionshistorisk översikt. (*Steen.*)

MODERSMÅLET, 4 t. Läsning av valda stycken ur svensk litteratur från Gustavianska tiden till och med Karlfeldt i sammanhang med motsvarande delar av litteraturhistorien. Läsning av dansk och norsk litteratur. Kort språkhistorisk översikt. 7 uppsatser, varav 5 på läroverket. (*Björkman.*)

Ämnen för uppsatserna:

1. a) Varför studera vi latin? b) Den moderna tekniken som glädjespridare. c) Skolungdom och politik. d) "... och den ljusnande framtid är vår." 2 (på läroverket). a) Bibelns betydelse för våra fäder och för oss. b) Hur avspeglas tidsrörelserna i Tegnér's tidigare diktning? c) Året 1848. d) Fördelarna och olägenheterna av Sveriges geografiska läge. e) Den skandinaviska djurvärldens invandringshistoria. f) Döttrarna och hemmen i våra dagar. g) Solidaritet inom kamratkretsen — ett moralbud på gott och ont. h) Mina tankar om ordspråket: "Var och en sin egen lyckas smed". 3 (på läroverket). a) Söndagens betydelse. b) Tegnér's Fritiofs saga. c) Tegnér och fosforisterna. d) Bismarcks inrikespolitik. e) Representationsfrågan i Sverige 1844—1866. f) Det tropiska bältets betydelse i världshushållningen. g) Den sfäriska spegeln, dess teori, verkningssätt och praktiska användning. h) Om hydroxider och deras framställning. i) Tiggeriet vid dörrarna — ett aktuellt samhällsproblem. 4 (på läroverket). a) Typer och gestalter i Almqvists diktning. b) Almqvist som samhällsmedlem. c) Karl XV som regent. d) Allianspolitiken i Europa från 1870 till världskrigets utbrott. e) Vårt lands viktigaste vegetationstyper. f) Erfarenheter och reflexioner beträffande arbetet på gymnasiet. g) Samhället och brottslingen. h) Uppriktighet och hänsyn. 5 (på läroverket). a) Karakteristiska drag i Runebergs diktning. b) Viktor Rydberg som tendensförfattare. c) Den svenska kvinnans politiska och sociala frigörelse. d) Vasakungarna och Sveriges högadel. e) Europas viktigaste kommunikationsleder. f) Enzymers och hormoners betydelse för organismen. g) Om elektrolyters dissociationsgrad och metoder för dess bestämning. h) Mannen och kvinnan såsom konkurrenter på arbetsmarknaden. 6. Ämnen enligt eget val efter samråd med läraren. 7 (på läroverket). a) Litteraturstudiers betydelse ur etikerns, estetikerns och rationalistens synpunkt. b) Strindberg såsom skildrare av den svenska skärgården och dess bebyggare. c) Westfaliska freden, dess förutsättningar och följder. d)

- Konungamakten i nutidens Sverige. e) Europas jordbrukszoner. f) Människohjärnans byggnad och funktion. g) Trafikkultur. h) Tidningspressen — en makt i samhället. i) "Kan ej den vapenlöse hälsas stark och visa hjältemod?"
- LATIN, 7 t. Pontén, Latinska författare II, 2 sid. 62—88, 109—122, 150—166. Catullus och Horatius enl. Pontén (700 v.). Syntaxen avslutad; realia i samband med textläsningen. Extemporation. 8 skriftliga översättningar, varav 6 på läroverket. (*Düring.*)
- TYSKA, 3 t. Grammatiken repeterad i samband med översättningsövningar till tyska. Keller: Das Fähnlein der sieben Aufrechten slutläst. Kursivläsning. 7 skripta, varav 6 på läroverket. (*Nilsson.*)
- ENGELSKA, 3 t. "English Fiction" sid. 25—38, 58—80. Kursivläsning c:a 50 sidor. Syntaxen repeterad. Övningar i språkets skriftliga och muntliga bruk. 7 skriftliga arbeten, varav 6 på läroverket. (*Wahlén.*)
- FRANSKA, 4 t. "Lectures françaises", II, sid. 71—134. Kursivt c:a 50 sidor, i Daudet, "Lettres de mon Moulin". Grammatiken slutläst. Övningar i språkets skriftliga och muntliga behandling. (*Wahlén.*)
- HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 4 t. Allmänna historien 1830—1930 i utförligare framställning, fäderneslandets historia 1844—1930 liksom föregående och med särskild vikt lagd på den inre utvecklingen, jämte det viktigaste av de skandinaviska grannländernas historia under samma tid. Översikt av den svenska statskunskapen. (*Björkman.*)
- GEOGRAFI, 2 t. Jordens näringsgeografiska områden. Världsproduktion och världssamfärdsel. Kort översikt av jordens statsområden (med kolonier). Kolonialvärlden. Sveriges ekonomiska geografi, särskilt sedd i dess samband med den övriga världen. (*Björkman.*)
- FILOSOFI, 2 t. Repetition av psykologien och logiken. Filosofiens historia genomgången och repeterad. (*Steen.*)
- BIOLOGI MED HÄLSOLÄRA, 3 t., varav 1 t. laborationer. Växt- och djurgeografi; viktigare delar av människans fysiologi. Repetition. (*Nilsson-Cantell.*)
- FYSIK, 3 t., varav 1 t. laborationer under höstterminen. Optik. Strålningar av olika slag. Elektricitetslära. (*Olsson.*)

Ring R. III³.

- KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. Lika och gemensamt med L. III³. (*Steen.*)
- MODERSMÅLET, 4 t. Lika och gemensamt med L. III³. (*Björkman.*)
- TYSKA, 3 t. Lika och gemensamt med L. III³. (*Nilsson.*)
- ENGELSKA, 3 t. Lika och gemensamt med L. III³. (*Wahlén.*)
- FRANSKA, 4 t. Lika och gemensamt med L. III³ och L. IV⁴. (*Wahlén.*)
- HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 4 t. Lika och gemensamt med L. III³. (*Björkman.*)
- GEOGRAFI, 2 t. Lika och gemensamt med L. III³ och L. IV⁴. (*Björkman.*)

- MATEMATIK, 7 t. Rymdgeometri. Fortsatt användning av begreppet derivata på enkla geometriska uppgifter. Analytisk geometri: ellipsen, hyperbeln och parabeln. Sammanfattande repetition av de viktigare delarna av föregående ringars kurser. 8 skriftliga arbeten, varav 6 på läroverket. (*Lundberg.*)
- BIOLOGI MED HÄLSOLÄRA, 3 t., varav 1 t. laborationer. Lika och gemensamt med L. III³ och L. IV⁴. (*Nilsson-Cantell.*)
- FYSIK, 5 t., varav under höstterminen 2 t. laborationer varannan vecka för vardera av klassens båda laborationsavdelningar. Optiska instrument, spektralanalys och grunddragen av läran om ljusets interferens, böjning (normalspektrum) och polarisation. Olika slag av strålning och i samband härmed något om materiens struktur. Geodynamik. Sammanfattande repetition. 6 skriftliga arbeten, varav 4 på läroverket. (*Munthe.*)
- KEMI, 4 t., varav under höstterminen 2 t. laborationer varannan vecka, under vårterminen 1 t. varje vecka för vardera av klassens båda laborationsavdelningar. Den teoretiska kemiens viktigaste satser, radioaktivitet och atomforskning. Organisk kemi. Repetition. Vid laborationsövningarna hava förekommit; atomviktsbestämningar, försök belysande allmänna kemiska lagar, kvantitativ kemisk analys, titreringar, organisk kvalitativ analys. (*Nilsson-Cantell.*)

FYRA ÅRIGT GYMNASIUM.

Ring L. I⁴.

- KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. "Israels profeter och Jesu liv" genomgången och delvis repeterad. Översikt av främre Österlandets och den klassiska forntidens religioner. (*Väring.*)
- MODERSMÅLET, 2 t. Läsning av utförligare svenska litteraturverk: Lagerlöf, Jerusalem I, Heidenstam, Karolinerna, Almquist, Allmogeberättelser och i anslutning därtill dansk och norsk litteratur efter Segerström, Dansk och norsk läsebok. Uppläsningsovningar, referat och kortare föredrag. Behandling av frågor rörande språkbruk, språkriktighet och stilarter med ledning av Ljunggren, Stilarter och språkriktighetsregler. 9 uppsatser, varav 7 på läroverket. (*Johansson.*)

Ämnen för uppsatserna:

1. a) Hur jag under den gångna sommaren förenat det nyttiga och det nöjsamma.
- b) Min sommarlektyr. c) Vänersborg som sommarstad. 2 (på läroverket). a) Egypten — Nilens gåva. b) Något om romarnas bostäder och levnadsvanor. c) De vilda växternas bidrag till vår matsedel. d) Vänersborgarnas möjligheter ifråga om söndagsutflykter. e) Om sången och musiken i skolan. 3 (på läroverket). a) Den babyloniska fångenskapen. b) Orsakerna till romerska rikets fall. c) Sverige som idrottsnation. d) Vad skall man läsa på lediga stunder? e) Hur skapas hemtrevnad? 4 (på läroverket). a) Något om havets rörelser. b) "Bad är hälsa." c) Karin Ingmarsdotter

- (Efter Jerusalem I). d) Julen och välgörenheten. e) Arvegods i mitt hem. 5 (på läroverket). a) Jämförelse mellan Atens och Spartas samhällsskick. b) Hur bör vår föda lämpligast vara sammansatt och beredd? c) Mat och dryck vid julfirandet. d) Min fönsterträdgård. e) En berömd person och hans verk. 6 (på läroverket). a) Jesus och fariséerna. b) Vilka hygieniska krav böra vi ställa på våra bostäder? c) Blodet. d) En av Almquists folklivsberättelser. e) Hur kan man visa prov på mod i det dagliga livet? 7 (på läroverket). a) Det fria italienska bondeståndets undergång. b) Germanernas samhällsskick vid tiden för de stora folkvandringarna. c) En modern fabrik, som jag besett. d) Vad jag önskar av radion. e) Min filmfavorit, 8. —, 9. —.
- LATIN, 6 t. Hagendahl, *Lingua Latina*. Pontén, *Latinska författare I* 10 sid. *Formläran och kasusläran.* (Rydholm.)
- TYSKA, 3 t. *Formläran repeterad*. Valda delar av syntaxen, särskilt verbet. Tal- och hörövningar; övningar i översättning till tyska. Lannert—Dircks, *Der Guckkasten* 60 sid., delvis kursivt. Hemberg, *Tysk vers för skolbruk I*. omkr. 30 sid., delvis kursivt. 8 skripta, alla på läroverket. (Peterson.)
- ENGELSKA, 3 t. Jespersen—Rodhe, *Läsebok till st. 147* delvis kursivt. Grammatik: syntax §§ 97—142. Hör-, tal- och skrivövningar. 8 skrivingar, samtliga på läroverket. (h. t. *Reimers*, v. t. *Reimers* och *Wester*.)
- FRANSKA, 3 t. Böttker—Hösts lärobok, sid. 39—65. *Formläran genomgången*. En del syntaktiska frågor i samband med texten. Övningar i språkets skriftliga och muntliga behandling. (Wahlén.)
- HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 2 t. Allmän historia: forntiden, med betonande av utvecklingen och sammanhanget. (Bonnesen.)
- GEOGRAFI, 2 t. Grunddragen av den allmänna geografin med särskild hänsyn till Sverige. Översikt av Sveriges geografi med huvudvikten lagd på naturtillgångar, befolkningsförhållanden och näringsliv. Något om kartprojektioner och olika slag av kartor. (Bonnesen.)
- MATEMATIK, 3 t. Ekvationer av första graden med en och flera obekanta jämte enkla tillämpningar; begreppet kvadratrot; planimetriska och rymdgeometriska beräkningsuppgifter. Teorem och konstruktioner rörande transversaler och trianglars likformighet. (Lundberg.)
- BIOLOGI MED HÄLSOLÄRA, 2 t., varav 1 timme laborationer varannan vecka. Cellen och dess viktigaste livsföreteelser, människokroppens byggnad och förrättningar jämte hälsolära. (Sjögren.)

Ring L. II⁴.

- KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. Lika och gemensamt med L. I³. (Steen.)
- MODERSMÅLET, 4 t. Lika och gemensamt med L. I³. (Johansson.)
- LATIN, 6 t. Ponténs läsebok, 30 sid. Ovidius' *Metamorfoser*, omkring 200 vers. Repetition av form- och kasuslära, valda delar av syntaxen för övrigt. 5 skriftliga översättningar på läroverket. (Rydholm.)
- TYSKA, 3 t. Lika och gemensamt med L. I³. (Hagberg.)

- ENGELSKA, 3 t. Jespersen—Rodhes läsebok slutläst. Larsson, English Fiction sid. 1—25. Grammatiken slutläst. Kursivt: Jespersen—Rodhe §§ 258—291 och 320—335. O. Wilde, The happy prince 70 sid. Tal- och hörövningar. 7 stilar, varav 6 på läroverket. (h. t. *Reimers*, v. t. *Reimers* och *Wester*.)
- FRANSKA, 4 t. Lika och gemensamt med L. I³. (*Nilsson*.)
- HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 4 t. Lika och gemensamt med L. I³. (*Bonnesen*.)
- GEOGRAFI, 1,5 t. Lika och gemensamt med L. I³. (*Bonnesen*.)
- FYSIK, 2 t., varav 1 t. laborationer varannan vecka. Optik. Några av mekanikens grundbegrepp. Några grunddrag av meteorologien. Det allmännaste om solsystemet och himlakropparna i övrigt. (*Olsson*.)

Ring L. III⁴.

- KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. Lika med L. II³. (*Väring*.)
- MODERSMÅLET, 4 t. Läsning av valda stycken ur svensk litteratur från och med Dalin till och med Almqvist, i sammanhang med motsvarande delar av litteraturhistorien. Shakespeare: Julius Cæsar. Läsning av dansk och norsk litteratur. Föredrag, deklamation. 8 uppsatser, varav 6 på läroverket. (*Nilsson*.)

Ämnen för uppsatserna:

1. a) Skolungdom och politik. b) Hemlivet förr och nu. c) Trafikkultur. 2 (på läroverket). a) Pietismens karaktär och betydelse. b) Varför uppskattas Fredmans epistlar så högt även i våra dagar? c) Den ärorika revolutionen. d) Colberts näringspolitik. e) Algerna. f) Är Sverige ett fattigt land? g) Filmens betydelse i nutidens kulturliv. h) Mannen och kvinnan som konkurrenser på arbetsmarknaden. i) Hur människorna förfula naturen. 3 (på läroverket). a) Upplysningens religiösa grundsatser. b) Gustav III:s förtjänster om den svenska vitterheten. c) Kellgrens utveckling som skald och litterär personlighet. d) Den industriella revolutionen i England på 1700-talet. e) Folktäthet och bebyggelse i Europa. f) Om generationsväxling bland mossor och ormbunkar. g) Polismaktens roll i det moderna samhället. h) Rikedomens ansvar. i) Varför böra vi köpa svenska varor? 4 (på läroverket). a) Den inre missionen i Sverige under 1800-talet. b) Thorilds ståndpunkt i den Kellgren—Thorildska striden. c) Lidners dikt "Spastaras död". d) Trettioåriga krigets följder för Tyskland. e) Djur- och växtlivets beroende av varandra. f) Depressionens besvärigheter för samhället och den enskilde medborgaren. g) Nyttan av språkstudier. h) Vi lära icke för skolan utan för livet. 5 (på läroverket). a) Kyrkoårets stora högtider. b) Wallins religiösa diktning. c) Poesiens ställning och uppgift enligt upplysningens och enligt romantikens uppfattning. d) Det karolinska enväldets utveckling. e) Insekterna och deras roll i naturen. f) Lokalpatriotism. g) Om skolfusk. h) Vad innebär begreppet gentleman? 6 (på läroverket). a) Jämförelse mellan buddhismen i äldre och nyare tid. b) Leopold som skald och människa. c) Nyromantiska drag i Atterboms sagospel "Lycksalighetens ö". d) Tronföljdsfrågan efter Karl XII:s död. e) Brasiliens befolkningsförhållanden och näringsliv. f) En orts industriella förutsättningar. g) Man bör vara stolt men ej högmodig. h) Olika slag av krigsanledningar. i) I nöden provas vännen. 7. —. 8. —.

- LATIN, 6 t. Livius, [bok XXIII (utom kap. 2—14,4); Vergilius, Aeneiden, omkr. 500 vers i Ponténs urval. Kursivläsning. Syntaxen avslutad. Formläran repeterad. Metrik. Antikviteter efter Lindroth. 9 skriftliga arbeten, varav 8 på läroverket. (*de Flon.*)
- GREKISKA, 7 t. Lika och gemensamt med L. II³. (*Steen.*)
- TYSKA, 2 t. Lika med L. II³. (*Nilsson.*)
- ENGELSKA, 2 t. "England and the English", sid. 1—37, 48—53, 67—95, delvis kursivt. Syntaxen slutläst. Grammatiska och språkhistoriska frågor. (*Wahlén.*)
- FRANSKA, 4 t. "Lectures françaises", II, sid. 1—65. Kursivt c:a 30 sidor. Grammatiken: moment 53—130, 175—190. Övningar i språkets skriftliga och muntliga behandling. Stilistiska och språkhistoriska frågor. 8 skriftliga arbeten, varav 7 på läroverket. (*Wahlén.*)
- HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 4 t. Allmänna historien 1648—1848 i utförligare framställning, fäderneslandets historia 1648—1844, liksom föregående och med särskild vikt lagd på den inre utvecklingen, jämte det viktigaste av de skandinaviska grannländernas historia under samma tid. (*Bonnesen.*)
- GEOGRAFI, 2 t. Lika och gemensamt med L. II³ och R. II³. (*Björkman.*)
- FILOSOFI, 2 t. Lika och gemensamt med L. II³ och R. II³. (*Steen.*)
- MATEMATIK, 4 t. Lika och gemensamt med L. II³. (*Lundberg.*)
- BIOLOGI MED HÄLSOLÄRA, 3 t., varav 1 t. laborationer. Lika och gemensamt med L. II³ och R. II³. (*Nilsson-Cantell.*)
- FYSIK, 3 t. Lika och gemensamt med L. II³. (*Munthe.*)

Ring L. IV⁴.

- KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. Lika med L. III³. (*Steen.*)
- MODERSMÅLET, 3 t. Läsnings av valda stycken ur svensk litteratur från och med Götiska förbundet till och med Karlfeldt i sammanhang med motsvarande delar av litteraturhistorien. Läsnings av dansk och norsk litteratur. Språkhistoria, särskilt den svenska. 7 uppsatser, varav 5 på läroverket. (*Björkman.*)
- Ämnen för uppsatserna lika med L. III³.
- LATIN, 6 t. Pontén, Latinska författare II:2, sid. 78—90, 109—122 och 150—166; Horatius, omkr. 650 vers i Ponténs urval; repetitioner. Kursivläsning. Repetition av formläran; syntaxen avslutad och repeterad. Metrik. Antikviteter efter Lindroth och mytologi i samband med textläsningen. 8 skriftliga översättningar, varav 6 på läroverket. (*de Flon.*)
- GREKISKA, 7 t. Xenofons Anabasis (urval). Platons Kriton. Homeros' Iliad, sång 2. Grammatiken avslutad och repeterad. Extemporation i Apostlagärningar. (*Düring.*)
- TYSKA, 3 t. Grammatiken repeterad. Översättningsövningar från svenska

till tyska. «Strömberg, Tysk prosa, delvis kursivt. Hemberg, Tysk vers för skolbruk II och III, delvis kursivt. Kursivläsning i Lannert—Dircks, Vom deutschen Volkscharakter. 7 skripta, varav 6 på läroverket. (Peterson.)

ENGELSKA, 3 t. "English Fiction", sid. 18—38, 58—66, 114—121. Kursivt ca 50 sidor. Syntaxen repeterad. Övningar i språkets skriftliga och muntliga bruk. 7 skriftliga arbeten, varav 6 på läroverket. (Wahlén.)

FRANSKA, 4 t. Lika och gemensamt med L. III³ och R. III³. (Wahlén.)

HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 4 t. Allmän historia 1848—när. tid, fäderneslandets historia 1844—när. tid jämte huvuddragen av de skandinaviska grannländernas historia under samma period. Kort översikt av det svenska samhällsskicket. (Bonnesen.)

GEOGRAFI, 2 t. Lika och gemensamt med L. III³ och R. III³. (Björkman.)

FILOSOFI, 2 t. Lika och gemensamt med L. III³ och R. III³. (Steen.)

BIOLOGI MED HÄLSOLÄRA, 3 t., varav 1 t. laborationer. Lika och gemensamt med L. III³ och R. III³. (Nilsson-Cantell.)

FYSIK, 3 t. Lika och gemensamt med L. III³. (Olsson.)

Välskrivning.

- 1⁵. 1 t. Skrivning av stor stil, ett fåtal lärjungar småstil. (1⁵a Edström, 1⁵b v. Sydow.)
- 2⁵. 1 t. Skrivning av småstil. (Edström.)

Teckning.

- 1⁴. 2 t. Frihandsteckning: profilteckning; minnes- och fantasiteckning; färgstudier; textning.
- 2⁴. 2 t. Frihandsteckning: perspektivteckning efter föremål och ur minnet; fantasiteckning; färg och valörstudier. Linearritning: plana geometriska konstruktioner; projektionsritning i två plan.
- 3⁴. 2 t. Frihandsteckning: perspektivteckning; kompositionsövningar; färg och valörstudier. Linearritning: projektionsritning i två och tre plan; krokiteckning; arbetsritningar till sportstuga.
- 4⁴. 2 t. Frihandsteckning: perspektivteckning; målning och skuggning; stillhistoria; egyptisk, grekisk och romersk konst. Linearritning: linjers och ytors verkliga storlek, geometriska kroppars ytutbredningar; krockiteckning; arbetsritningar till sommarstugor.
- 1⁵. 2 t. Frihandsteckning: profilteckning efter förteckning på svarta tavlan och efter föremål; minnes- och fantasiteckning; färgstudier; textning.
- 2⁵. 2 t. Lika med 1⁴.
- 3⁵. 2 t. Lika med 2⁴.
- 4⁵. 2 t. Lika med 3⁴.
- 5⁵. 2 t. Lika och gemensamt med 4⁴.

- L.I³. 2 t. Frihandsteckning: teckning och målning med olika material och i olika utförande efter elevernas individuella begåvning; stilhistorisk teckning. Linearritning: geometriska kroppars skärningar; konstruktionsperspektivets indirekta metod.
- R.I³. 2 t. Lika med L. I³.
- L.II³. 1 t. Frihandsteckning: form och färgstudier i olika material; figurskissering; enkel reklamteckning; stilhistorisk teckning.
- R.II³. 1 t. Frihandsteckning: lika med L. II³. Linearritning: geometriska kroppars skärningar; skuggläran; konstruktionsperspektivets indirekta metod.
- L.III³. 1 t. Frihandsteckning: figurskissering; reklamteckning; stilhistorisk teckning.
- R.III³. 1 t. Frihandsteckning: form- och färgstudier. Linearritning: konstruktionsperspektivets indirekta och direkta metod.
- L.I⁴. 2 t. Lika med 4⁴.
- L.II⁴. 2 t. Lika och gemensamt med L. I³.
- L.III⁴. 1 t. Lika med L. II³.
- L.IV⁴. 1 t. Lika och gemensamt med L. III³.

I så gott som alla klasser hava frivilliga hemritningar utförts av för ämnet intresserade lärjungar. Det har varit dels kopiering, dels egna kompositioner, teckningarna hava utförts i färg eller svart och vitt. (*Edström.*)

Musik.

- 1⁴. 2 t. Elementarsång: allmän musikteori, tonbildning på talteknisk grund, tonträfnings- och taktövningar. Musikdiktat. Körsång: Normalsångbok för högre allmänna läroverken, kanons, koraler.
- 2⁴. 2 t. Tonbildning på talteknisk grund. Fortsättning av allmänna musikteorien. Musikdiktat och skrivövningar, spec. kadensbildning och gehör. Körsång: Unisona sånger ur Normalsångbok för högre allmänna läroverken och A. Tegnér's "Sjung, svenska folk" samt flerstämmiga sånger ur "Skolkören". Kanons. Koraler.
- 3⁴. 2 t. Tonbildning på talteknisk grund. Fortsatta musikdiktat- och tonträfningsövningar. Körsång: Unisona sånger ur Normalsångbok för högre allmänna läroverken och A. Tegnér's "Sjung svenska folk" samt flerstämmiga sånger ur "Skolkören". Kanons. Koraler.
- 4⁴. 2 t. Lika med 3⁴.
- 1⁵. 2 t. Lika med 1⁴.
- 2⁵. 2 t. Elementarsång: Tonbildning på talteknisk grund. Tonträfnings- och takteringsövningar. Allmän musikteori. Musikdiktat och skrivövningar. Körsång: Unisona och 2-stämmiga sånger ur Normalsångbok för högre allmänna läroverken och A. Tegnér's "Sjung, svenska folk". Kanons. Koraler.
- 3⁵. 2 t. Lika med 2⁴.

4⁵. 2 t. Lika med 3⁴.

5⁵. 2 t. Lika med 3⁴.

Gymnasiet, 2 t. Körsång (1 t.) Unisona sånger ur A. Tegnér's "Unga röster" och "Sjung, svenska folk" samt flerstämmiga sånger ur "Svenska skolkvartetten". Kanons. Koraler. Stämövning: gossar 1 t., flickor 1 t. (Alvin.)

Gymnastik med lek och idrott.

De manliga lärjungarna hava varit indelade i 4 gymnastikavdelningar. Fördelningen har skett efter läsklass.

Avdelningarnas storlek var under höst- (vår-)terminen:

Avd. I, Klass 1 ⁵ och 2 ⁵	80	(80)
" II, " 1 ⁴ , 2 ⁴ , 3 ⁵ och 4 ⁵	65	(67)
" III, " 3 ⁴ , 4 ⁴ , 5 ⁵ , Ring L. I ⁴ , L. II ⁴ och I ³	68	(67)
" IV, Ring II ³ , III ³ , L. III ⁴ och L. IV ⁴	53	(51)

Antalet från de ordinarie kroppsövningarna befriade manliga lärjungarna var under höst- (vår-)terminen 32 (34).

De kvinnliga lärjungarna i kl. 1⁴, 2⁴, 2⁵ och 3⁵ hava bildat en avdelning, vilken undervisats av läroverkets ordinarie manlige gymnastiklärare. Övriga kvinnliga lärjungar hava samundervisats med eleverna vid Vänersborgs högre läroverk för kvinnlig ungdom samt varit indelade i 4 avdelningar.

Avdelningarnas storlek var under höst- (vår-)terminen följande:

Avd. I, Klass 1 ⁵ och 2 ⁵	14	(14)
" II, " 1 ⁴ , 2 ⁴ , 2 ⁵ och 3 ⁵	39	(38)
" III, " 4 ⁵	15	(15)
" IV, " 3 ⁴ , 4 ⁴ , 5 ⁵ , Ring I ³ , L. I ⁴ och L. II ⁴	41	(40)
" V, Ring II ³ , III ³ , L. III ⁴ och L. IV ⁴	31	(31)

Antalet från de ordinarie kroppsövningarna befriade kvinnliga lärjungarna var under höst- (vår-)terminen 17 (20).

Någon särskild svagavdelning eller hållningsrättande avdelning har icke varit anordnad. Kroppsligen svaga lärjungar hava befriats från vissa starka rörelser.

ÖVNINGARNAS OMFATTNING.

A. Manliga lärjungar.

a) Realskolan. Gymnastik: gymnastikövningar. Lek: spring- och bolllekar. Idrott: löpning, hopp, kast med boll, simövningar och skridskoåkning.

b) Gymnasiet. Gymnastik: gymnastikövningar. Lek och idrott: handboll, fotboll, allmän idrott och bandy.

B. Kvinnliga lärjungar.

a) Realskolan. Gymnastik: gymnastikövningar. Lek: spring-, boll- och

sånglekar, folkdanser och folkvisedanser. Idrott: löpning, höjd- och längdhopp, bollövningar, simövningar, skridskolöpning.

b) Gymnasiet. Gymnastik: gymnastikövningar. Lek: spring-, boll- och sånglekar, folkdanser. Idrott: lika med realskolan.

Slöjd för flickor.

- 1⁴. 2 t. Strumpstoppning. Stickning med 5 stickor. Tillklippning och enkel maskinsöm av underkläder. Delsbosöm.
- 2⁴. 2 t. Stoppning på maskin. Måttagning, tillklippning, Lannesöm på maskin. Korstyngsbroderi. Enkel klädsöm eller mönsterstickning.
- 1⁵. 2 t. Virkning. Stickning med 2 stickor. Enkel maskinsöm. Enkel prydnadssöm.
- 2⁵. 2 t. Lika med 1⁴.
- 3⁵. 2 t. Lika med 2⁴.

(v. Sydow.)

5. Friluftsverksamhet.

Friluftsverksamheten har varit förlagd till rörliga friluftsdagar, så långt möjligt jämnt fördelade över hela läsåret. I regeln hava heldagsövningar, endast i undantagsfall halvdagsövningar, kommit till användning. Övningarna, till vilka anslagits tio dagar, hava omfattat vandringar, cykelåkning, idrottsövningar, orienteringslöpningar, exkursioner och studieutflykter.

6. Enskilt arbete

enligt läroverksstadgans § 9 har utförts i följande ämnen:

- L. II³: kristendom (2 lärjungar), modersmålet (2), engelska (5), franska (3), teckning (2), musik (1).
- R. II³: engelska (6), historia (2), matematik (1), biologi (2), fysik (4), kemi (1), teckning (4), musik (1).
- L. III³: tyska (1), engelska (2), historia (1), biologi (2), teckning (1), musik (1).
- R. III³: engelska (2), matematik (2), biologi (3), fysik (3), kemi (2), teckning (5).¹
- L. III⁴: kristendom (1), modersmålet (2), tyska (4), engelska (1), historia (4), geografi (2), filosofi (1), biologi (3), teckning (3), musik (2), gymnastik (2).
- L. IV⁴: kristendom (2), tyska (10), engelska (2), franska (1), historia (1), biologi (1), teckning (2), gymnastik (1).

Uppgifterna hava varit följande (inom parentes är angivet det sätt, varpå uppgifterna redovisats):

- L. II³: kristendom: Haqvin Spegel och Jesper Svedberg (uppsats), J. O. Wallin (uppsats).

modersmålet: A. M. Lenngren (förhör, föredrag). H. C. Nordenflycht (förhör, föredrag).

engelska: Bennet—Knoblauch, Milestones, särsk. bruket av shall och will (övers., uppsats). Galsworthy, Strife, särsk. bruket av adverb och artikel (övers., uppsats). Marryat, Masterman Ready, särsk. olika uttryck för "det" (övers., uppsats). Jerome, Diary of Pilgrimage, särsk. adjektivets substantivering (övers., uppsats). Harker, Paul and Fiammetta, särsk. bruket av best. art. (övers., uppsats).

franska: Feuillet: Le roman d'un jeune homme pauvre, särsk. synonymer (ordlista, förhör). De la Brète, Mon oncle et mon curé, särsk. synonymer (ordlista, förhör). Merimée, Colomba, särsk. synonymer (ordlista, förhör).

teckning: Teckningar i blyerts och färg efter modell, egna kompositioner och kopiering (utställning).

musik: Allmän musikära, särsk. intervallära (muntlig redogörelse).

R. II³: engelska: Stevenson, Treasure Island, särsk. adverbets ställning (förhör, uppsats). Walpole, Jeremy, särsk. bruket av some och any (förhör, uppsats). Trace, Rainbow Island, särsk. bruket av best. art. (förhör, uppsats). Doyle, Sherlock Holmes, särsk. bruket av should och would (förhör, uppsats). Galsworthy, Loyalties (förhör, uppsats på eng.). Galsworthy, The country house, studium av engelska samhällsförhållanden (förhör).

historia: Karl XII och August II (uppsats, ventilerad i klassen). Slaget i Skagerack (uppsats).

matematik: andragsgradskurvors tangenter (uppsats).

biologi: Insamling av dagfjärilar (uppvisning, föredrag). Däggdjurens kranier (uppvisning, föredrag).

fysik: Vilken effekt har ett normalt fickur i hästkrafter? Laboration och problemräkning (uppsats). Jungnerackumulatorn, kort beskrivning och ett kapacitetsprov (uppsats). Moderna tvåtaktsmotorer (uppsats).

kemi: kvalitativ analys på torra vägen (laborationer, förhör).

teckning: Maskinritning, olika slag av skruvar, muttrar, gängor, sektioner och projektioner (utställning). Skugglära efter planscher, problemlösning (utställning). Modeteckningar i blyerts, tusch och färg. Figurteckning efter modell. Landskapsstudier (utställning).

musik: Allmän musikära, särsk. intervallära (muntlig redogörelse).

L. III³ och R. III³: fortsättning av de uppgifter, som gavs förra läsåret i L. II³ och R. II³ resp. För R. III³ dessutom följande nya uppgifter: engelska: Stevenson, The Rajah's Diamond (övers., referat på eng.). Dickens, Papers of The Pickwick Club (övers., karakteristik på eng. av huvudpersonerna).

biologi: Europas och Sveriges skogshistoria efter istiden (föredrag).

- kemi: kvalitativ kemisk analys (laborationer). Analysens teori (förhör), teckning: Ritningar till större bostadshus (utställning).
- L. III⁴: kristendom: Förrättande av morgonböner.
 modersmålet: Kellgrens utveckling som skald (uppsats). A. M. Lenngren, levnadsteckning och karakteristik (uppsats).
 tyska: Frenssen, Hilligenlei (ordlista och kommentar). Keller, Das Fähnlein der sieben Aufrechten, redogörelse på tyska (föredrag och förhör). Frenssen, Jörn Uhl (ordlista och kommentar). Freytag, Soll und Haben VI (ordlista och kommentar).
 engelska: D. M. Craik, John Halifax, Gentleman, Resumé på eng. av innehållet (övers., uppsats).
 historia: Karl XII:s död (uppsats, ventilerad i klassen). Orsakerna till drottning Kristinas tronavsägelse (uppsats, muntligt försvarad i klassen). Gustav II Adolf, hans personlighet och verk (uppsats). Statsvälvningen 1809 (uppsats, muntligt försvarad i klassen).
 geografi: Sveriges järnvägars utveckling (förhör). Europas vattenvägar (förhör).
 filosofi: Människan och konsten (uppsats).
 biologi: Svenska skalbaggar (insamling och föredrag). Våra sötvattensfiskar, särsk. i Vänern (uppsats). Sveriges andfåglar (uppsats).
 teckning: karrikatyror, färglagda blyerts- och tuschteckningar, egna kompositioner och kopior, modetteckningar i blyerts, tusch, kriter och vattenfärger. Blyertsteckning efter modell, oljemålningar (utställning).
 musik: Allmän musikleära, särsk. intervalllära (muntlig redogörelse).
- L. IV⁴: Fortsättning av de uppgifter, som gävos förra läsåret i ring L. III⁴ och dessutom följande nya uppgifter:
 tyska: Wildenbruch, Vergnügen auf dem Lande (förhör).
 teckning: Tavlor, utförda i blyerts, olja eller akvarell (utställning).

Uppgift om antalet deltagare i frivillig undervisning samt i körsång m. m.

7. Körsången har varit uppdelad på tre avdelningar, 1:a avd. omfattande hela gymnasiet, 2:a avd. klass 2⁴—4⁴, 3⁵—5⁵ samt 3:e avd. klass 1⁴, 1⁵, 2⁵.
 I 1:a avd. ha under höstterminen deltagit 34 gossar och 37 flickor, under vårterminen 36 gossar och 37 flickor.
 I 2:a avd. ha under höstterminen deltagit 16 gossar och 36 flickor, under vårterminen 12 gossar och 38 flickor.
 I 3:e avd. ha under höstterminen deltagit 70 gossar och 37 flickor, under vårterminen 34 gossar och 34 flickor.
 I orkesterövningar ha under höstterminen deltagit 11 elever, under vårterminen 12 elever, i fiolspelning 5 resp. 4, i cellospelning 1 resp. 1, i piano-
 spelning 6 resp. 8 samt i orgelspelning 2 resp. 2.

I frivillig franska ha deltagit i klass 4⁵ under höstterminen 35, under vårterminen 35 lärjungar, i klass 5⁵ under höstterminen 12, under vårterminen 12 lärjungar, i klass 4⁴ under höstterminen 12, under vårterminen 10 lärjungar och i klass 3⁴ under höstterminen 16, under vårterminen 13 lärjungar.

I slöjd för flickor ha deltagit under höstterminen 55, under vårterminen 56 lärjungar.

Läroböcker och annan vid undervisningen använd litteratur.

Kristendom.

8.

	Klass o. ring		Klass o. ring
Svenska bibeln.....	(1—IV ⁴)	<i>Steen</i> , Israels profeter och	
Svenska Psalmboken	(1—IV ⁴)	Jesu liv	(L. I ⁴)
<i>Steen</i> , Från Apostlarnas tid	(1 ⁴)	<i>Gummerus—Rosenqvist—</i>	
<i>Steen</i> , Jesu tal och liknelser	(1 ⁵ —2 ⁵)	<i>Johansson</i> , Kyrkohistoria	
<i>Steen</i> , Israels historia	(3 ⁴ , 4 ⁵)	.....	(I ³ —III ³ , L. II ⁴ —L. IV ⁴)
<i>Steen</i> , Jesu förkunnelse och		<i>Ahlberg</i> , Religionshistorisk	
kristen tro	(4 ⁴ , 5 ⁵)	översikt... (II ³ —III ³ , L. III ⁴ —L. IV ⁴)	
<i>Liedgren</i> , Tids- och livsbil-		<i>Ahlberg</i> , Den kristna tros-	
der ur kyrkans historia...		och livsåskådningen	(III ³ , L. IV ⁴)
.....	(1 ⁴ —3 ⁴ , 2 ⁵ —4 ⁵)		

Modersmålet.

<i>Kabner—Victorin</i> , Rättstav-		<i>Snoilsky</i> , Svenska bilder ...	
ningslära	(1 ⁴ , 1 ⁵ —2 ⁵)	.....	(1 ⁴ —3 ⁴ , 3 ⁵ —4 ⁵)
<i>Rebbe</i> , Svensk Språklära ...		<i>Mjöberg</i> , Svensk läsebok	(4 ⁴ , 4 ⁵ —5 ⁵)
.....	(1 ⁴ —4 ⁴ , 1 ⁵ —5 ⁵)	<i>Runeberg</i> , Älgskyttarna.....	(2 ⁴ , 3 ⁵)
<i>Rebbe—Fischer</i> , Exempel-		<i>Lagerlöf</i> , Jerusalem	(L. I ⁴)
samling	(1 ⁴ —4 ⁴ , 1 ⁵ —5 ⁵)	<i>Heidenstam</i> , Karolinerna ...	(L. I ⁴)
<i>Anjou—Berg—Sjövall</i> ,		<i>Almquist</i> , Folkliksberättelser	(L. I ⁴)
Svensk läsebok, läsebok		<i>Shakespeare</i> , Julius Cæsar	(L. II ⁴)
för realskolan I	(1 ⁵)	<i>Goethe</i> , Faust, utg. av Moders-	
D:o II	(1 ⁴ , 2 ⁵)	måslärarnas förening	(II ³ , L. III ⁴)
D:o III	(2 ⁴ , 2 ⁵)	<i>Laurin</i> , Dansk och norsk	
D:o IV	(3 ⁴)	läsning	(II ³ , L. III ⁴)
<i>Steffen</i> , Svensk litteratur-		Iliaden och Odysseen i urval	
historia.....	(I ³ —II ³ , L. I ⁴ —L. IV ⁴)	utg. av Modersmåsläro-	
<i>Runeberg</i> , Fänrik Ståls sägner	(1 ⁴ , 2 ⁵)	nas förening.....	(I ³ , L. II ⁴)

Latin.

<i>Ahlberg</i> , Latinsk grammatik		<i>Düring</i> , Exempelsamling till	
för de allmänna läroverken		latinsk syntax	(L. I ³ , L. III ³)
.....	(L. III ³ , L. III ⁴ —L. IV ⁴)		

Klass o. ring.	Klass o. ring
<i>Törnebladh och Lindroth</i> , Latinsk språklära (L. I ³ —L. II ³ , L. I ⁴ —L. II ⁴)	<i>Ovidius</i> , Metamorfoser, utg. av B. Risberg ..... (L. II ³)
<i>Hagedahl</i> , Lingua latina (L. I ³ , L. I ⁴)	<i>Pontén</i> , De latinska över- sättningsproven i student- examen 1896—1933 .... (L. II ³ —L. III ³ , L. III ⁴ —L. IV ⁴)
<i>Pontén</i> , Latinska förf. i urval för gymnasiet:	<i>Cavallin</i> , Latinskt skollexikon ..... (L. I ³ —L. III ³ , L. II ⁴ —L. IV ⁴)
I. Poesi ... (L. III ³ , L. II ⁴ , L. IV ⁴)	<i>Heikel</i> , Latinsk—svensk ord- bok... (L. I ³ —L. III ³ , L. II ⁴ —L. IV ⁴)
II. Prosa (L. I ³ —L. II ³ , L. I ⁴ —L. II ⁴)	
II:2 Andra avd.... (L. III ³ , L. IV ⁴)	
<i>Livius</i> , Tjugutredje boken, utg. av B. Risberg (L. II ³ , L. III ⁴)	

Grekiska.

<i>Löfstedt</i> , Grekisk grammatik, utg. av J. Lind .... (L. II ³ —L. III ³ , L. III ⁴ —L. IV ⁴)	<i>Homeros</i> , Ilias I 1, Gesang 1—3, utg. av Ameis— Hentze—Cauer ..... (L. IV ⁴)
<i>Mellén och Lundqvist</i> , Gre- kisk läsebok .... (L. II ³ —L. III ³ , L. III ⁴ —L. IV ⁴)	

Tyska.

<i>Lide</i> , Tysknybörjarbok (1 ⁴ —2 ⁴ , 1 ⁵ —2 ⁵)	<i>Keller</i> , Das Fähnlein der sieben Aufrechten..... (II ³ —III ³)
<i>Hjorth</i> , Grammatik ..... (1 ⁴ — 4 ⁴ , 1 ⁵ —5 ⁵ , I ³ —III ³ , L. I ⁴ —L. IV ⁴)	<i>Hoppe</i> , Tysk-Svensk ordbok, skoluppl. .... (2 ⁴ — 4 ⁴ , 3 ⁵ —5 ⁵ , I ³ —III ³ , L. I ⁴ —L. IV ⁴)
<i>Bokelund—Rodhe</i> , Tyska översättningsövningar ... (3 ⁵)	<i>Hoppe</i> , Svensk-tysk ordbok, skoluppl. .... 2 ⁴ — 4 ⁴ , 3 ⁵ —5 ⁵ , I ³ —III ³ , L. I ⁴ —L. IV ⁴)
<i>Björkelund—Danielsson</i> , Deutsches Leben ..... (2 ⁴ —3 ⁴)	<i>Lannert—Dircks</i> , Der Guck- kasten..... (I ³ , L. I ⁴ —L. II ⁴)
<i>Rodhe</i> , Tysk läsebok för realskolan ..... (3 ⁵)	<i>Björkelund—Danielsson</i> , Deutsches Leben ..... (3 ⁴)
<i>Löfberg</i> , Översättningsöv- ningar till tyska (3 ⁴ —4 ⁴ , 3 ⁵ —5 ⁵)	<i>Heine</i> , Harzreise ..... (II ³ , L. III ⁴)
<i>Heumann</i> , Lätta stycken... (2 ⁴ —3 ⁴)	<i>Hemberg</i> , Tysk vers .... (I ³ —III ³ , L. I ⁴ , L. IV ⁴)
<i>Hjorth—Heumann</i> , Tyska skrivövningar och brev... ..... (I ³ —III ³ , L. I ⁴ —L. IV ⁴)	<i>Hemberg</i> , Tysk prosa ... (II ³ , L. III ⁴)
<i>Strömberg</i> , Tysk prosa..... (L. IV ⁴)	<i>Lide</i> , Taten und Fahrten ... (2 ⁴)
<i>Lide</i> , Von Heine bis Haupt- mann..... (L. II ⁴ —L. III ⁴)	<i>Lide</i> , Abenteuer und Erleb- nisse..... (4 ⁴ , 5 ⁵)

Engelska.

	Klass o. ring		Klass o. ring
<i>Hammarberg—Zetterström</i> , Kortfattad engelsk skol- grammatik	(2 ¹ — 4 ⁴ , 3 ⁵ —5 ⁵ , I ³ —III ³ , L. I ¹ —L. IV ⁴)	<i>Redin—Ernolv</i> , England and the English as seen by Englishmen	(R. II ³ , L. III ⁴)
<i>Zetterström</i> , Översättnings- övningar ...	(3 ⁴ —4 ⁴ , 4 ⁵ —5 ⁵ , L. I ¹)	<i>Wilde</i> , The Happy Prince, Modern Engl. Texts IV...	(L. II ¹)
<i>Björkelund—Danielsson</i> , Metod. Nybörjarbok i eng. (2 ⁴ —3 ⁴ , 3 ⁵ —4 ⁵)		<i>Lindgren</i> , Engelsk-svensk ordbok, skolupplagan ...	..... (4 ⁴ , 5 ⁵ , I ³ —III ³ , L. I ¹ —L. IV ⁴)
<i>Jespersen—Rodhe</i> , Eng. läse- bok för realskolan (2 ⁴ —3 ⁴ , 3 ⁵ —4 ⁵)		<i>Wennström—Harlock</i> , Svensk-engelsk ordbok, skolupplagan	(4 ⁴ , 5 ⁵ , I ³ —III ³ , L. I ¹ —L. II ⁴ , L. IV ⁴)
<i>Larson</i> , English Fiction ... ... (L. I ³ —L. II ³ , III ³ , L. II ⁴ , L. IV ⁴)			

Franska.

<i>Edström</i> , Kortfattad fransk språklära (II ³ —III ³ , L. III ⁴ —L. IV ⁴)	<i>Edslröm</i> , Lectures françaises II, Contes et Nouvelles	..... (II ³ —III ³ , L. III ⁴ —L. IV ⁴)
<i>Strömberg—Lund</i> , Franska översättningsövningar ... . (L. I ³ —L. II ³ , L. III ⁴)	<i>Schultess</i> , Fransk-svensk ordbok, skolupplagan ... . (II ³ —III ³ , L. III ⁴ —L. IV ⁴)	
<i>Bödtker—Höst</i> , Lärobok i franska, ed. Malmberg ... ... (3 ⁴ —4 ⁴ , 4 ⁵ —5 ⁵ , I ³ , L. I ⁴ —L. II ⁴)	<i>Schultess</i> , Svensk-fransk ord- bok, skolupplagan (L. II ³ , L. III ⁴)	

Historia med samhällslära.

<i>Odhner—Westman</i> , Lärobok i fäderneslandets historia ..... (1 ⁴ —4 ⁴ , 1 ⁵ —5 ⁵)	<i>Odhner—Tunberg</i> , Fädernes- landets historia för gymna- siet	(I ³ —III ³ , L. II ⁴ —L. IV ⁴)
<i>Pallin—Jacobson—Tunberg</i> , Allmän historia för real- skolan	<i>Pallin—Jacobson</i> , Nyare tidens historia.....	(R. I ³ , II ³ —III ³ , L. IV ⁴)
<i>Montelius—Hildebrand—Tun- berg</i> , Kulturhistorisk över- sikt av forntidens och medel- tidens svenska historia ...	<i>Falk—Jacobson</i> , Allmän historia för gymnasiet (L. I ³ , L. II ⁴)	(R. I ³)
<i>Boëthius</i> , Kulturhistorisk över- sikt av forntidens och medel- tidens allmänna historia (R. I ³ , L. I ⁴)	<i>Hildebrand—Vessberg</i> , Svensk stats- och samhällskunskap (4 ⁴ , 5 ⁵)	
	<i>Hildebrand—Vessberg</i> , Stats- och samhällskunskap för gymnasiet	(III ³ , L. IV ⁴)

Geografi.

<i>Carlson—Rönholm—Mo- berg</i> , Skolgeografi, förra kursen.....	<i>Carlson—Rönholm—Mo- berg</i> , Skolgeografi, andra kursen.....	(1 ⁴ —3 ⁴ , 1 ⁵ —4 ⁵)	(4 ⁴ , 5 ⁵ , I ³ , L. I ⁴ —L. II ⁴)
--	--	--	---

	Klass o. ring		Klass o. ring
<i>Swedberg</i> , Geografi för det differentierade gymnasiet I och II... (II ³ —III ³ , L. III ⁴ —L. IV ⁴)		<i>Diercke</i> , Skolatlas..... (1 ⁴ —4 ⁴ , 1 ⁵ —5 ⁵ , I ³ —III ³ , L. I ⁴ —L. IV ⁴)	
		<i>Roth</i> , Geografisk atlas..... ..... (1 ⁴ —4 ⁴ , 1 ⁵ —4 ⁵)	

Filosofi.

<i>Larsson</i> , Psykologi..... ..... (II ³ —III ³ , L. III ⁴ —L. IV ⁴)	<i>Larsson</i> , Filosofiens historia ..... (II ³ —III ³ , L. III ⁴ —L. IV ⁴)
<i>Larsson</i> , Logik (II ³ —III ³ , L. III ⁴ —L. IV ⁴)	

Matematik.

<i>Rendahl—Wahlström—Frank</i> , Räknebok för realskolan ..... (1 ⁴ , 1 ⁵ —2 ⁵)	<i>Asperén</i> , Geometri (2 ⁴ —4 ⁴ , 3 ⁵ —5 ⁵)
<i>Berg</i> , Räknelära för de allm. läroverken och flickskolor, II omarbetad av Hjalmar ... . (2 ⁴ —4 ⁴ , 3 ⁵ —5 ⁵)	<i>Hagström</i> , Proportionslärans tillämpning på plangeome- trien..... (R. I ³ , II ³ —III ³)
<i>Hedström—Rendahl</i> , Algebra..... (R. I ³ —R. III ³)	<i>Tham</i> , Planimetri ... (R. I ³ , II ³ —III ³)
<i>Hedström—Rendahl</i> , Algebra och geometri med tillämp- ningar för latinlinjen I..... (L. I ⁴)	<i>Hedström—Rendahl</i> , Tri- gonometri..... (R. II ³ —R. III ³)
D:o II (L. II ³ , L. III ⁴)	<i>Josephson</i> , Rymdgeometri... (R. III ³)
	<i>Collin</i> , Analytisk geometri ..... (R. II ³ —R. III ³)
	<i>Hedström—Rendahl</i> , Räkne- tabeller..... (R. I ³ , II ³ —III ³)

Biologi med hälsolära.

<i>Bohlin</i> , Zoologi ... (1 ⁴ —4 ⁴ , 1 ⁵ —5 ⁵)	<i>Ekman—Sefve</i> , Utvecklings- lära och ärftlighetslära (III ³ , L. IV ⁴)
<i>Bohlin</i> , Botanik ... (1 ⁴ —4 ⁴ , 1 ⁵ —5 ⁵)	<i>Böös—Falck</i> , Kryptogamerna ..... (II ³ , L. III ⁴)
<i>Andersson</i> , Kurs i zoologi. Del I..... (4 ⁴ , 5 ⁵ , L. I ⁴)	<i>Hammarberg—Persson—Sefve</i> , Fysiologi för det differen- tierade gymnasiet..... (III ³ , L. IV ⁴)
<i>Almqvist—Andersson</i> , Zoo- logi II ... (II ³ —III ³ , L. III ⁴ —L. IV ⁴)	<i>Ekman—Sternner</i> , Djur- och växtgeografi..... (III ³ , L. IV ⁴)
<i>Krok och Almqvist</i> , Svensk flora I..... (1 ⁴ —4 ⁴ , 1 ⁵ —5 ⁵)	
<i>Böös—Falck</i> , Växternas inre byggnad och livsföreteel- ser..... (III ³ , L. IV ⁴)	

Fysik.

<i>Hellsten</i> , Experimentell fysik och astronomi... (2 ⁴ —4 ⁴ , 3 ⁵ —5 ⁵)	<i>Moll—Rudberg</i> , Lärobok i fysik, förkortad upplaga ..... (L. II ³ —L. III ³ , L. II ⁴ —L. IV ⁴)
<i>Moll—Rudberg</i> , Lärobok i fysik..... (R. I ³ —R. III ³)	<i>Rendahl och Söderborg</i> , Astronomi..... (L. II ⁴)

Kemi.

Klass o. ring	Klass o. ring
<i>Inghe och Magnusson</i> , Lärobok i kemi för realskolan. Del I o. II ..... (3 ⁴ —4 ⁴ , 4 ⁵ —5 ⁵)	<i>Moll—Starck</i> , Lärobok i kemi för gymnasiet (R. I ³ —R. III ³)

Teckning.

Henriques, Lärobok i geometrisk ritning (2⁴—4⁴, 3⁵—5⁵, I³—III³, L. I⁴—L. II⁴)

Musik och sång.

<i>Assar m. fl.</i> , Normalsångbok för högre allm. läroverk, 1:a saml..... (1 ⁴ —4 ⁴ , 1 ⁵ —5 ⁵)	Svenska skolkvartetten, 1:a saml. .... (I ³ —III ³ , L. I ⁴ —L. IV ⁴) Notböcker ..... (1 ⁴ , 1 ⁵)
--	--

Följande nya läroböcker hava införts under läsåret: i ringarna L. I³ och L. I⁴ Hagendahl, *Lingua Latina*, latinsk elementarbok i stället för Pontén, *Latinsk läsebok för nybörjare*; i klass 1⁴ samt successivt i följande klasser Rendahl—Wahlström—Frank, *Räknebok för realskolan* i stället för Berg—Hagström, *Räknelära för de allmänna läroverken och flickskolor*; i klass 4⁴ och 5⁵ samt ring L. I⁴ L. G. Andersson, *Kurs i Zoologi för realskolans avslutningsklass och ring I⁴* i stället för K. Bohlin, *Hälsolära*.

Följande två nya läroböcker skola införas från början av höstterminen 1934: i kl. 1⁵ samt successivt i följande klasser Sundén, D. A., *Svensk språklära i sammandrag för allmänna läroverken* i stället för Rebbe, C., *Kortfattad svensk språklära för realskolan*; i ring II³ och L. III⁴ samt successivt i ring III³ och L. IV⁴ Folke Borg, *Biologi för det differentierade gymnasiet I, jämförande anatomi* i stället för Almqvist—Andersson—Rendahl, *Zoologi, del II*.

Övriga meddelanden om undervisningsarbetet.

Till gemensam morgonbön, som förrättats omväxlande av de i kristendom undervisande lärarna i närvaro av rektor, hava lärjungarna samlats kl. 7,45 f. m.

Konfirmationsundervisning har meddelats av lektor Steen åt inalles 39 lärjungar ur kl. 1⁴—4⁴, 2⁵—5⁵ och ring L. I⁴ under tiden 25 september—3 mars.

Tvenne skolresor hava under läsåret företagits: en till Skara, Varnhem, Husaby och Kinnekulle, en till Göteborg (besök å Akvariet, Sjöfartsmuseet och Pripps bryggeri).

Kap. II. Lärare och övriga befattningshavare.

Lärare.

9. Till innehavare av den efter lektor R. Brieskorn lediga lektorstjänsten i historia med samhällslära och geografi har den 20 juli 1933 (med tillträde den 1 augusti) utnämnts docenten, fil. doktor Sten Bonnesen.

Lektor Bonnesen har om sig lämnat följande biografiska uppgifter:

Sten Bonnesen, född i Malmö den 11 oktober 1886, son av grosshandlare Hans Julius B. och Dagmar Elise B., född Rygaard; inskriven vid högre allmänna läroverket i Malmö höstterminen 1899; avlagt mogenhetsexamen där den 31 maj 1906; inskriven såsom student vid Lunds universitet den 7 september s. å.; fil. kand. den 15 september 1910; fil. lic. den 31 maj 1916; disputerade för doktorsgraden den 20 september 1918; promoverades till fil. doktor den 27 september s. å. Genomgått kurser i psykologi och pedagogik vårterminen 1930 samt i kartografi, fältmätning och kartritning höstterminen 1932. Förordnades till docent i historia vid Lunds universitet den 7 oktober 1918; har under sju år innehaft docentstipendium samt under skilda perioder åtnjutit större anslag ur docentstipendiefonden; innehaft Toll-Ramelska stipendiet; del av Bokelundska stipendiet m. m.; har såsom universitetslärare föreläst i historia och statskunskap; under tre terminer varit föreståndare för en avdelning av historiska seminariet; under 13 terminer lett den obligatoriska kursen i svensk författningshistoria samt vid skilda tillfällen tjänstgjort såsom fakultetsopponent vid doktorsdisputationer. Innehaft professorsförordnande i historia vid Lunds universitet vårterminen 1923, höstterminen 1927, vårterminen 1929 och höstterminen 1930 samt professorsförordnande i statskunskap höstterminen 1929. Kallades i februari 1925 till ordinarie professor i allmän historia vid universitet i Dorpat, men avböjde; erhöll 1927 såsom sökande till en historieprofessur vid Göteborgs högskola det tredje förslagsrummet, vilket genom tillbakaträdande av en medsökande förvandlades till ett andra, samt vid ansökan till ett professorsämbete i historia vid Uppsala universitet 1930 det tredje förslagsrummet. — Genomgått provår (på en termin) vårterminen 1931 vid högre allmänna läroverket i Lund, tjänstgjort såsom partiellt vikarierande lektor i historia med samhällslära vid samma läroverk under tiden $^{13}/_1$ — $^{8}/_3$ s. å. samt såsom partiellt vikarierande adjunkt i historia och geografi sammastädes $^{9}/_3$ — $^{12}/_3$ s. å.; föreslagen till lektor i historia med samhällslära och geografi vid högre allmänna läroverket för flickor i Stockholm den 14 januari 1932; utnämnd och förordnad till lektor i historia med samhällslära och geografi vid högre allmänna läroverket i Vänersborg den 20 juli 1933. — Var lärare vid Lunds fullständiga läroverk för flickor höstterminen 1920—vårterminen 1932; vice sekreterare i Karolinska förbundet 1922—1928, ordinarie sekreterare där 1928—1933; utgivare av Karolinska förbundets årsbok 1925—1933 samt sedan 1922 ledamot av förbundets styrelse. Vice ordförande i Historiska föreningen i Lund 1922—1930. Ledamot av Vetenskaps-Societeten i Lund sedan 1922 (suppleantledamot av styrelsen, ledamot av val- och granskningsnämnderna). Medlem av centralbyrån i Lund för populära vetenskapliga föreläsningar 1931—1934, Filologiska sällskapet i Lund sedan 1925, Svenska studiesällskapet, Humanistiska förbundet i Vänersborg.

Gift $^{24}/_5$ 1909 med Kerstin Josephson, f. $^{3}/_3$ 1889, dotter av professor Carl David J. och Ida J. — Barn: Carl-Bonne, f. i Uppsala $^{25}/_8$ 1917 och Erik, f. i Uppsala $^{8}/_8$ 1919, d. i Lund $^{13}/_5$ 1927.

Studieresor: Tyskland 1912—14, 1916, 1917, 1921 och 1928—29. Österrike och Ungern 1912, 1914 och 1921. Frankrike 1909. Holland och Belgien 1910 samt Danmark och Norge m. fl.

Tryckta skrifter (bl. a.): Studier över August II:s utrikespolitik 1712—1715. ILund 1918 (gradualavh.) (XXIV + 306 sidor). II:1 Lund 1924 (217 sidor). Källor och litteratur. Lund 1926 (XVIsidor). — Peter den store. Stockholm 1925 (410 sidor). — Svenska folkets historia III: Stormaktstidens senare skede. Hft. 40—49 (forts.) Lund 1924—34 (400 sidor), — Om Hallands folkmängd under Karl XII:s regering (Karol. förb:s årsbok 1911 s. 257—265). — Den s. k. Konspirationen i Köln (Karol. förb:s årsbok 1921, s. 231—240). — Då Mauritz Wellingk skulle enleveras (Karol. förb:s årsbok 1925, s. 252—253). — De nordiska allierade och Hamburg 1712—1713. Med en inledande undersökning av förhållandet mellan Danmark och Hamburg i äldre tider. (Karol. förb:s årsbok 1928, s. 97—190). — Ett hittills okänt Karl XII:s porträtt (Karol. förb:s årsbok 1929, s. 1—4). — Noter till Axel Löwens memoarer (Karol. förb:s årsbok 1929, s. 75—100). — "Gåsgalgarna i Ystad". Ett bidrag till historien om Karl XII:s ungdomsäventyr (Karol. förb:s årsbok 1931, s. 41—62). — Noter till Aladár Ballagi, Zur Geschichte der Heimkehr Karls XII. und des schwedischen Heeres durch Ungarn" I (Karol. förb:s årsbok 1931), — "Victoria Stenbock". En namnfråga (Personhist. tidskrift 1932, s. 100—102). — Konungamötet på Frederiksborg 1658 (Karol. förb:s årsbok 1932—33, s. 1—50). — Per Sörensson in memoriam (Vetenskaps- Societetens i Lund årsbok 1933, s. 121—132). — Artiklar och recensioner i in- och utländska facktidsskrifter, tidskrifter och tidningar, större och mindre artiklar i uppslagsböcker, genealogiska utredningar m. m. till ett antal av omkr. 200.

10.

Tjänstledighet har åtnjutits:
 av adjunkten P. S. Carlsson under hela läsåret för sjukdom,
 av teckningslärarinnan A. Kristina Edström från den 7 november till höstterminens slut för sjukdom,
 av adjunkten I. V. Reimers från den 22 januari till läsårets slut för sjukdom.
 Semester har åtnjutits av rektor E. M. Lundberg från den 15 juni till den 29 juli.

Förordnade hava varit:
 adjunkten N. A. Urelius från den 15 juni till den 29 juli såsom vik. rektor,
 ämneslärarinnan Emmy H. A. Helander under läsåret såsom tillsyningslärare,
 fil. mag. N. A. Andersson under hela läsåret såsom vikarie för adjunkten Carlsson,
 ex. teckningsläraren C. Rydell från den 7 november till höstterminens slut såsom vikarie för teckningslärarinnan Edström,
 fil. mag. E. Viveka M. Wester från den 22 januari till vårterminens slut såsom vikarie för adjunkten Reimers,
 fil. magistrarna med provår N. V. W. Flensburg, H. A. F. Dahl och C. E. Ohlsson samt fröken Maggie E. V. Wideberg H. S. under hela läsåret såsom extralärare,
 ex. gymnastiklärarinnan Gerda Ch. Åstrand under läsåret såsom gymnastiklärare för läroverkets kvinnliga lärjungar,
 handarbetslärarinnan Ulla B. M. von Sydow under läsåret såsom lärarinna i slöjd för flickor och såsom timlärare i teckning.

Den 1 maj 1934 var ingen tjänst ledig vid läroverket.

11.

12. Den 28 nästkommande juni uppnår läroverkets skolläkare, stadsläkaren P. H. R. Jennische 67 år och får på den grund icke längre kvarstå vid sin befattning, vilken han innehaft sedan den 1 juli 1907.

Det är mig en kär plikt att till doktor Jennische uttala ett varmt tack för 27 års plikttroget och nitiskt arbete för lärjungarnas bästa. Läroverkets lärare tacka honom för ett långvarigt och gott kamratskap samt önska honom många återstående år med obrutna krafter.

Till skolläkare för tiden 1 juli 1934 t. o. m. 30 juni 1937 har förordnats förste provinsialläkaren, med lic. G. A. L. Halldén.

Kap. III. Lärjungarna.

13. **Antal och fördelning.**

	Klasser eller ringar	A n t a l l ä r j u n g a r							
		Höstterminen				Vårterminen			
		För terminen närvarande lärjungar		För terminen frånvarande lärjungar		För terminen närvarande lärjungar		För terminen frånvarande lärjungar	
		Man- liga	Kvinn- liga	Man- liga	Kvinn- liga	Man- liga	Kvinn- liga	Man- liga	Kvinn- liga
<i>Realskola.</i>									
5-årig realskola ...	1 ⁵ —5 ⁵	147	54	1	—	146	54	1	—
4-årig realskola ...	1 ⁴ —4 ⁴	44	35	—	1	43	36	—	1
<i>Latingymnasiet.</i>									
4-åriga gymnasiet	I ⁴ —IV ⁴	34	42	—	—	32	41	1	—
3-åriga gymnasiet	I ³ —III ³	17	17	1	1	19	17	—	—
<i>Realgymnasiet.</i>									
3-åriga gymnasiet	I ³ —III ³	56	9	—	—	57	9	—	—
Summa		298	157	2	2	297	157	2	1

14. **Lärjungarnas i gymnasiets två högsta ringar fördelning efter tillvalsämneskombinationer.**

Näst högsta ringen.

Latingymnasiet (III⁴, II³): grupp 1 (h. t. 16, v. t. 17), grupp 2 (6), grupp 3 (h. t. 7, v. t. 5), grupp 4 (1), grupp 6 (3), grupp 7 (2), grupp 8 (5).

Tilläggsämnen: tyska (h. t. 2, v. t. 4), geografi (2), filosofi (1), matematik (2), biologi med hälsolära (h. t. 6, v. t. 4).

Realgymnasiet (II³): grupp 1 (h. t. 3, v. t. 4), grupp 2 (1), grupp 3 (h. t. 1), grupp 4 (3), grupp 5 (3), grupp 6 (10).

Tilläggsämnen: biologi med hälsolära (h. t. 4, v. t. 3), fysik (h. t. 1).

Högsta ringen.

Latingymnasiet (IV⁴, III³): grekiska, tyska, engelska, filosofi (2), grekiska engelska, filosofi (1), tyska, engelska, franska, geografi (14), tyska, engelska, franska, filosofi (4), tyska, engelska, franska, biologi (1), tyska, engelska, geografi, filosofi (1), tyska, engelska, geografi, biologi (2), tyska, engelska, geografi, fysik (1), tyska, engelska, biologi, fysik (3).

Tilläggsämnen: geografi (1), filosofi (3), biologi (1).

Realgymnasiet (III³): tyska, engelska, franska, filosofi (1), tyska, engelska, geografi, biologi (1), tyska, engelska, fysik, kemi (8), tyska, engelska, biologi, kemi (2), engelska, geografi, biologi, kemi (1), engelska, geografi, fysik, kemi (2), engelska, biologi, fysik, kemi (2).

Tilläggsämnen: tyska (1), geografi (1), biologi (2), fysik (1).

Två bortval av ämnen enligt § 7 i läroverksstadgan har förekommit under läsåret: en lärjunge i kl. 5⁵ har bortvalt tyska, en lärjunge i kl. 3⁴ matematik.

Enligt § 11 av läroverksstadgan har följande befrielser beviljats: i teckning 1 lärjunge i L. IV⁴ (under vårterminen), i sång i L. I⁴ (2), L. II⁴ (2), L. III⁴ (4), L. II³ (4), R. II³ (2), R. III³ (4); i gymnastik: i 1⁵ (h. t. 1, v. t. 2), 2⁵ (h. t. 2, v. t. 1), 3⁵ (6), 5⁵ (3), 1⁴ (2), 2⁴ (h. t. 2, v. t. 3), 3⁴ (h. t. 6, v. t. 5), L. I⁴ (4), L. III⁴ (7), L. IV⁴ (h. t. 4, v. t. 3), L. I³ (2), L. II³ (3), L. III³ (h. t. 5, v. t. 3), R. I³ (1), R. II³ (1), R. III³ (h. t. 5, v. t. 6); i friluftsverksamhet: i 1⁵ (h. t. 1, v. t. 2), 2⁵ (h. t. 2, v. t. 1), 3⁵ (h. t. 5, v. t. 6), 5⁵ (3), 1⁴ (3), 2⁴ (h. t. 4, v. t. 5), 3⁴ (h. t. 5, v. t. 7), L. I⁴ (4), L. III⁴ (h. t. 6, v. t. 7), L. IV⁴ (h. t. 3, v. t. 4), L. I³ (2), L. II³ (h. t. 3, v. t. 5), L. III³ (h. t. 2, v. t. 1), R. I³ (1), R. II³ (1), R. III³ (h. t. 4, v. t. 5).

Översikt av vitsord i läroämnen vårterminen 1933, meddelade åt lär- 15.
jungarna i klasserna 4⁵ och 3⁴ samt i realskol- och realexamen.

	Ä m n e n										Anmärkningar	
	Kristendoms-kunskap	Modermålet	Tyska	Engelska	Franska	Historia med samhällslära	Geografi	Matematik	Biologi med hälsolära	Fysik		Kemi
Antal lärjungar i klass 4 ⁵ , som erhållit												
A	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
a	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
AB	6	4	—	—	3	9	8	—	6	3	4	—
Ba	18	8	4	5	3	13	15	5	11	19	11	—
B	4	13	18	20	12	6	5	14	11	6	12	—
BC	—	3	6	3	3	—	—	5	—	—	1	—
C	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—
Summa lärjungar 28												
Medelbetyg	1.54	1.18	0.86	0.98	1.07	1.55	1.55	0.86	1.41	1.45	1.30	—

	Ä m n e n										Anmär- ningar	
	Kristendoms- kunskap	Modersmålet	Tyska	Engelska	Franska	Historia med samhällslära	Geografi	Matematik	Biologi med hälsolära	Fysik		Kemi
Antal lärjungar i klass 3 ^t , som erhållit												
A	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
a	—	1	1	1	—	3	—	—	—	3	—	
AB	7	4	5	8	7	4	8	3	4	3	3	
Ba	11	7	4	2	12	12	13	4	12	9	14	
B	5	9	9	10	2	4	2	9	7	7	6	
BC	—	2	4	2	—	—	—	5	—	1	—	
C	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
Summa lärjungar 23												
Medelbetyg	1.54	1.30	1.20	1.37	1.62	1.63	1.63	1.04	1.45	1.48	1.43	
Antal lärjungar, som i realskolexamen erhållit												
A	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
a	1	—	1	—	—	1	1	—	1	1	1	
AB	2	2	—	1	2	3	3	3	4	—	3	
Ba	5	3	4	3	4	6	5	2	6	5	5	
B	3	6	5	5	3	1	2	6	—	5	2	
BC	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
C	—	—	1 ¹⁾	2 ²⁾	1 ¹⁾	—	—	—	—	—	—	
Summa lärjungar 11												
Medelbetyg	1.55	1.32	1.23	1.05	1.30	1.68	1.64	1.36	1.77	1.36	1.64	
Antal lärjungar, som i realexamen erhållit												
A	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
a	—	—	1	—	1	2	1	1	1	—	—	
AB	7	7	1	4	4	5	6	—	6	1	4	
Ba	6	3	4	5	4	3	3	4	6	10	3	
B	—	3	6	4	3	3	3	7	—	2	6	
BC	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
C	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
Summa lärjungar 13												
Medelbetyg	1.77	1.65	1.38	1.50	1.63	1.73	1.69	1.19	1.81	1.46	1.42	

¹⁾ Denne underkändes i examen.
²⁾ 1 av dessa underkändes i examen.

Översikt av **vitsord** i läroämnen vårterminen 1933, meddelade lärjungarna i den muntliga prövningen i studentexamen.

		Ä m n e n											Anmärkningar			
		Kristendoms-kunskap	Svenska språket och litteraturen	Latin	Grekiska	Tyska	Engelska	Franska	Historia med samhällslära	Geografi	Filosofi	Matematik		Biologi med samhällslära	Fysik	Kemi
Antal lärjungar å latin-gymnasium, vilka erhållit:																
	A	—	4	1	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	a	5	3	2	—	4	5	—	1	—	—	—	2	2	—	—
	AB	12	7	6	2	10	7	4	10	2	5	2	1	—	—	—
	Ba	6	6	6	3	5	4	8	9	1	7	2	1	—	—	—
	B	1	4	9	1	2	4	2	4	2	2	1	—	—	—	—
	C	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa lärjungar.....		24	24	24	6	23	22	14	24	5	14	5	4	2	—	—
Medelbetyg		1.94	1.94	1.58	1.58	1.98	1.93	1.57	1.67	1.50	1.61	1.60	2.13	2.50	—	—
Antal lärjungar å real-gymnasium, vilka erhållit:																
	A	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	2	2	2
	a	1	1	—	—	—	—	—	1	1	—	3	3	4	3	3
	AB	4	7	—	—	1	4	—	5	3	—	2	3	2	7	7
	Ba	11	4	—	—	5	5	1	7	1	—	9	2	7	3	3
	B	3	7	—	—	5	8	—	7	—	—	5	1	4	2	2
	C	—	1	—	—	1 ¹⁾	1 ¹⁾	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Summa lärjungar.....		20	20	—	—	12	18	1	20	5	1	20	11	19	17	17
Medelbetyg		1.65	1.48	—	—	1.21	1.31	1.50	1.50	2.00	0	1.65	2.14	1.82	2.00	2.00

¹⁾ Denne underkändes i examen.

Tid för lärjungarnas hemarbete.

Överläsningstiden pr vecka har i gymnasiet varit omkring 9—20 timmar, 16. i realskolan omkring 4—10 timmar.

Den tid, som erfordrats för utarbetande av de skriftliga arbetena i hemmet har varit:

för en svensk uppsats: å gymnasiet omkring 3,5—6 timmar, i realskolan omkring 4 timmar,

för en latinsk översättning: omkring 4—5,5 timmar,

för en tysk översättning: omkring 2,5—3 timmar,

för en engelsk översättning: omkring 2,5—4 timmar,

för ett matematiskt arbete: omkring 2,5—5,5 timmar,

för ett fysikaliskt arbete: omkring 3,5—4,5 timmar.

Den tid, som lärjungarna i gymnasiets båda högsta ringar ägnat åt enskilt arbete har varit:

i L. II³ omkring 30 timmar, i R. II³ omkring 40—60 timmar, i L. III⁴ om-

kring 25—60 timmar, i L. III³ omkring 40—70 timmar, i R. III³ omkring 25—60 timmar, i L. IV⁴ omkring 30—90 timmar.

Ur kamratlivet.

Vid läroverket finnas 6 lärjungeföreningar: 1) Gymnasistföreningen Runa med 30 medlemmar. 2) Vänersborgs läroverks naturvetenskapliga förening med 31 medlemmar. 3) Vänersborgs läroverks idrottsförening med 100 medlemmar. 4) Scouterna med 20 medlemmar. 5) Vänersborgs kristliga gymnasistförbund med 42 medlemmar. En förbundets underavdelning i realskolan med 15 medlemmar. 6) S. S. U. H. med 20 medlemmar.

Den i förra årsredogörelsen omnämnda skolsparkasseverksamheten har under läsåret fortsatts och omfattat realskolans klasser. Lärjungarna hava i regel en gång i veckan inlagt sina sparpengar i bössorna, insättning i banken har skett en gång i månaden. Sammanlagt har under tiden 15 maj 1933 till 14 maj 1934 insatts 797 kr. 4 öre. För samtliga lärjungarna utgör kapitalbehållningen 11,221 kronor 72 öre.

17. Stipendier, premier och understöd.

Under läsåret 1932—1933 hava utdelats stipendier åt 42 lärjungar till ett sammanlagt belopp av kr. 3,050 samt premier och understöd åt 97 lärjungar till ett sammanlagt belopp av kr. 822:80.

Kap. IV. Boksamlingar, undervisningsmaterieell och donationer m. m.

18. Läroverkets bibliotek

har under läsåret hållits öppet tisdagar kl. 11,25—11,55, torsdagar kl. 2,35—3,5 samt andra tider efter överenskommelse.

Under tiden $\frac{1}{5}$ 1933— $\frac{30}{4}$ 1934 har bokbeståndet ökats med 214 band.

Antalet utlånade band har under samma tid utgjort 290 band, därav 88 förmedlade från eller till andra bibliotek.

Hela antalet låntagare uppgick till 82 personer, varav 12 lärare, 57 elever och 13 andra personer.

De viktigaste nyförvärven under ovannämnda tid hava utgjorts av:

a) genom *gåvor* erhållna:

Av Kungl. Vetenskapsakademien, Kungl. Skolöverstyrelsen eller annan statsmyndighet:

Fortsättning på förut erhållna publikationer samt dessutom Almgren, Våra minnesmärken från hedenhös. Vår konung och hans gärning.

Av resp. förläggare: Ahlberg, Religionshistorisk översikt. Johansson och Liedgren, Kyrkohistoria för gymnasiet. Klefbeck och Wijkmark, Kristendoms-kunskap för realskolan I. Gjerdman och Henningsson, Svensk uttals- och välläsningslära. Lindroth, Svensk språkhistoria. Läsebok för folkskolan, parallellupplaga till 10:e uppl. Avd. 3, del 1. Wennström och Dallby, Metodisk lärobok i modersmålet för realskolestadiet, II. Bokelund, Latinska stilar, serien A. VI. Knutsson, Övningsbok i latinsk stilskrivning för självstudium. Risberg, Grekisk och romersk lyrik i svensk tolkning och med litteraturhistorisk inledning. Söderström, Romersk fornkunskap. Vergilii Aeneid i urval med förklaringar av B. Risberg. Hemberg, Tysk prosa från Humboldt till Thomas Mann. Heumann, Von Nah und Fern. Björkhagen, Översättningsövningar till engelska. Björkhagen and Mc Clean, A Dickens Reader. Elfstrand, Kortfattad engelsk grammatik. Hagström, Engelska på egen hand. Zachrisson, Engelsk grammatik. Biller, Franska översättningsövningar. Edström—Thorn—Biller, Hundra franska stilar. Mérimée, Carmen, utg. av Kökeritz. Molière, Tartuffe, Översättning av Tor Hedberg och med inledning och förklaringar av Hj. Alving. Racine, Fedra (utg. av Modersmåls-lärarnas förening). Strömberg och Sund, Franska översättningsövningar. Uhrström, Fransk skrivhjälp. Falk och Jacobson, Lärobok i allmän historia för gymnasiet. Schück, Historisk atlas. Bergman, Från fjärran länder. Nelson och Stolpe, Geografi för I³ och II⁴. Svedelius, Bygd och folk, III. Josephson, Matematik för latingymnasiet, I. Nyström och Olson, Kortfattad funktionslära och analytisk geometri för realgymnasiet. Nyström och Olson, Likformighetslära för gymnasiet. Rendahl—Wahlström—Frank, Räknebok för realskolan, del 3. Formelsamling i matematik och fysik, godkänd av K. Skolöverstyrelsen. Moll—Rudberg, Lärobok i fysik, III. Borg, Biologi för det differentierade gymnasiet, I. Hammarsten—Pehrson—Sefve, Översikt av Sveriges djur- och växtgeografi. Hellsten, Särner och Pälman, Skolidrottsdagarnas användning. Holm och Lindau, Handbok för skolornas idrottsledare.

Av Västgöta nation i Uppsala: 32 akademiska avhandlingar samt en del annat akademiskt tryck.

Av Västgöta nation i Lund: Lunds universitets katalog. Bodfors, Die elektrolytischen Metallpotentiale in reine Pufferlösungen.

Av Stadsbiblioteket i Göteborg: Stawenow, Den moderna vetenskapens genombrott i svensk historieskrivning.

Av Lunds botaniska förening: dess jubileumsskrift 1933.

Av fröken Stina Edström: 70 häften av Svenska slöjdföreningens tidskrift, årg. 1922—1932.

Av resp. författare eller utgivare: Asplund, Inträdesprov i räkning och modersmålet, givna vid inträdesprövningarna till första klassen av den 4-åriga realskolan. Berglund, Handelshögskolan i Göteborg 1923—1933. Bonnesen, 7 st. historiska skrifter. Cantell, 4 st. zoologiska skrifter. Düring, Exempel-

samling till latinsk syntax. Peterson, Studier i svenska skoldramat. Strömberg, Metodiska övningar i fransk syntax. Svenska flaggans dag den 6 juni 1933. Vänersborgs söners gilles årsskrift 1933.

b) Bland *inköpta* arbeten märkas:

Aulén, Kristendomens väg till folken. Chambert, Praktiska övningar i uppsatsskrivning. Harrie, Athenare. Neue, Formenlehre der lateinischen Sprache. The shorter Oxford English Dictionary. Antonsson, Berömda konstnärer. Borelius, En bilderbok. Fairgrieve, Geografi och världsvälde. Mohn, Hur lär man sig förstå världshändelserna? Weibull, Sverige och dess nordiska grannmakter. Warburg, Lehrbuch der Experimentalphysik. Brohmer, Fauna von Deutschland. Liljenqvist och Smith, Regler och råd rörande byggnadsritningars utförande. Smith, Regler och råd rörande maskinritningars utförande.

Lärjungebiblioteket.

Detta består av två avdelningar, av vilka den ena är inrymd i samma lokal som det övriga biblioteket och har hållits tillgänglig på samma tider som detta. Den andra delen förvaras i ett provisoriskt lärum i gymnastikbyggnaden och utgöres huvudsakligen av uppslagsböcker. Denna avdelning har varit tillgänglig onsdagar och fredagar kl. 5—6 e. m. under tillsyn av eleven i L. IV⁴ Arne Magnusson och eleven i 3⁴ Rolf Johansson samt andra tider efter anmälan hos vaktmästaren, som ägt att lämna ut nyckeln till bokskåpen.

Nyförvärven utgöras av 45 band, och antalet för hemlån utlämnade band har utgjort 1588 st.

Genom *gåvor* hava följande arbeten erhållits:

Av K. Skolöverstyrelsen: Almgren, Våra minnesmärken från hedenhös.

„ författaren: Bonnesen, Peter den store.

„ föreningen Sveriges flotta: dess tidskrift för år 1933.

„ förläggaren: Wikberg, Svenska uppfinnare.

„ resp. utgivare: Svenska seglarskolans årsbok 1933. Svenska skolungdomens vinteridrottstävlingar 1909—1934. Svenska kryssarklubbens årsskrift 1934. Svenskt scoutliv 1933—1934.

Av lärjungen i klass 3⁵ *Ingvar Grundell*: Blake, Lejonpatrullens ära.

Av *onämnd*: Keller, Hubertus. Torckell, Ett offer.

Mynt- och medaljsamlingen har under året ökats med följande gåvor:

Av Svenska akademien: dess minnespenning över G. Poppius,

„ Vetenskapsakademien: „ „ „ J. A. Brinell.

Undervisningsmaterialet har under läsåret ökats med följande föremål:

a) genom *inköp*:

i historia: H. Valentin, Norden 1523—1718,

- i geografi: M. Roth, Norden; G. Törnblom, Produktionsområden och transportvägar,
 i biologi: två mikroskop, två dissektionsknivar, fem pincetter, fyra fjärilsplanscher, C. F. N:s planscher för nykterhetsundervisningen, ser. A. 1--25,
 i fysik: våg med viktsats för lektionsförsök, vattensugpump av metall, 8 optiska bänkar med tillbehör för laborationer,
 i teckning: diverse modeller,
 i gymnastik: 3 st. fotbollar, en matta för hopp.

b) genom *gåvor*:

- i biologi: av framlidne lektor Eliassons sterbhus: ett mikroskop, en lupp,
 „ lärjungen A. Ekfeldt, R. II³: en huggorm,
 „ „ R. Carlstein, L. III³: en samling fjärilar,
 „ „ R. Santesson, R. III³: lavar, en padda,
 „ „ Maj Lundström, L. IV¹: eremitkräftor,
 „ „ E. Gjers, R. I³: ägg av fisktärna och vipa,
 „ „ A. Johansson, klass 4⁵: ett hönsägg,
 „ lektor Brieskorns sterbhus: en ammonit,
 „ Riksmuseum genom prof. Bock: en större samling ryggradslösa djur,
 „ lektor Nilsson-Cantell: en samling gotländska fossil, en del konserverade fiskar och kräftdjur samt material för tillverkning av margarin, tvål och såpa,
 i kemi: av lärjungen E. Lind: bergkristaller, silvermalm,
 „ „ S. Björkenstam: ferrolegeringar.

Vid slutet av föregående läsår hade läroverket den glädjen att från fröken Magna Sunnerdahl mottaga ett belopp av Sjuhundrafemtio kronor att utdelas såsom stipendier.

Till fonden för inköp av böcker åt mindre bemedlade lärjungar har av givare, som vilja vara okända, överlämnats ett belopp av 129 kr. 50 öre, varjämte ränta gottgjorts med 1 kr. 52 öre.

Av fondens medel hava inköpts böcker för inalles 79 kr. 60 öre. Fondens behållning utgör f. n. 106 kr. 49 öre.

Svenska Turistföreningen har överlämnat 5 ex. av sin årsskrift 1933 att utdelas såsom premier.

För samtliga de gåvor, som läroverket fått mottaga, ber undertecknad att få framföra dess varma och värdsamma tack.

Nedannämnda till läroverket hörande kassors ställning budgetåret 1 juli 1932—30 juni 1933.

1	2	3	4	5	6
Kassans rubrik	D e b e t				
	Behållning vid årets början	Summa inkomster		Skuld vid årets slut	Summa
		av termins- avgifter	övriga		
Byggnadsfonden	810,66	3,243,33	55,88	—	4,109,87
Ljus- och vedkassan	5,198,82	9,730,00	3,784,41 *	—	18,713,23
Biblioteks- och materielkassan	4,514,38	6,486,67	1,922,54 **	—	12,923,59
Understöds- och premiekassan	1,454,24	—	1,151,72	—	2,605,96
Summa	11,978,10	19,460,00	6,914,55	—	38,352,65
	7	8	9	10	
	K r e d i t				
	Skuld vid årets början	Summa utgifter	Behållning vid årets slut	Summa	
Byggnadsfonden	—	2,372,80	1,737,07	4,109,87	
Ljus- och vedkassan	—	11,655,14	7,058,09	18,713,23	
Biblioteks- och materielkassan	69,05	8,221,55	4,632,99	12,923,59	
Understöds- och premiekassan	12,00	950,85	1,643,11	2,605,96	
Summa	81,05	23,200,34	15,071,26	38,352,65	

* härav statsbidrag 3,110 kr. ** härav statsbidrag 1,100 kr.

Under budgetåret 1 juli 1932—30 juni 1933 har utgått för underhåll och tillökning av

- a) boksamlingarna ..... ca 2,050 kronor
- b) den övriga undervisningsmaterielen ... „ 1,400 „
- c) inredningsmaterielen ..... „ 2,060 „

Kap. V. Byggnader och inredning m. m.

19. Den i förra årsredogörelsen omnämnda om- och påbyggnaden av läroverkets huvudbyggnad har, sedan den långvariga byggnadskonflikten lösts, påbörjats den 3 april. Kungl. Maj:t har medgivit, att arbetet får utföras såsom kommunalt beredskapsarbete samt för detsamma beviljat ett bidrag å högst 46,065 kronor. Medel för täckande av återstoden av den till c:a 265,000 kr. beräknade totala kostnaden hava anslagits av Stadsfullmäktige. Enligt kontrakt skall arbetet bedrivas så, att de båda gamla våningarna med undantag av aulan skola kunna tagas i bruk vid höstterminens början och att det hela skall vara färdigt till avsyning vid början av vårterminen 1935.

På grund av byggnadsarbetet hava vissa lokaler måst utrymmas och andra i stället anskaffas. Morgonbönerna hava hållits i stadens kyrka, skrivningarna hava försiggått i stadshotellets stora sal, för ringarna L. II^t, L. I^t, L. I³ och R. I³ hava rum förhyrts i huset med adressnummer Vallgatan 11. Som förhyrning av de i föregående årsredogörelse omnämnda lokalerna i huset med adressnummer Kungsgatan 23 och dövstumskolans C-avdelning alltjämt måst ske, har under ombyggnadstiden läroverket haft lokaler på åtta olika ställen.

Under sommaren 1933 utfördes vissa reparationer och renoveringar i gymnastikbyggnaden: en trumma lades kring värmeledningsröret i gymnastiksalen, vissa fönster och dörrar lagades och ommålades, i eldarens bostad ommålades och tapetserades köket och gårdsrummet.

Två cykelställ med plats för 26 cyklar hava under läsåret anskaffats.

I fråga om inredningsmateriellen m. m. hava följande nyanskaffningar och reparationer ägt rum: 10 dubbelsitsiga klassrumsbänkar och en katederstol för fysiska lärosalen hava inköpts, 4 ljusstäta gardiner för fysiska avdelningen hava uppsatts; samtliga bänkar i omklädningsrummen till gymnastiksalen och flera svarta tavlor hava renoverats.

Kap. VI. Tillsyn, examina och årsavslutning m. m.

Inspektion har icke förekommit under året.

20.

Föräldramöten, åhöraredagar m. m.

Den 8 november anordnades ett föräldramöte, varvid frågan om gemensamma måltidstimmar diskuterades. Som mötet var fåtaligt besökt och meningarna voro delade, hava under vårterminen målsmännen till samtliga de lärjungar, vilka beräknas vara kvar vid läroverket nästa läsår, anmodats besvara frågan om vilken uppdelning av den dagliga undervisningstiden, som var bäst för hemmen. Inalles avgåvos 374 svar; av dessa voro 342, motsvarande 91 %, för bibehållande av nuvarande uppdelning: 8--10,30 och 12--2,30 (3,20).

Lärjungarnas föräldrar och målsmän hava inbjudits att den 26 och 27 mars följa undervisningen. Ett trettiootal begagnade sig av inbjudningen.

Inträdesprovningar.

Till den 17 maj hade undertecknad utlyst möte mellan överläraren vid stadens folkskolor och samtliga de lärare, vilka innevarande termin undervisat de inträdessökande, som anmälts till realskolans första klass samt mottagande lärare och undertecknad. Vid sammanträffandet, till vilket ett tjugotal avlämnande lärare infunnit sig, diskuterades inträdessökningarnas anord-

ning, genomgångna kurser samt de anmäldas förutsättningar att följa undervisningen i första klassen.

21. Vid slutet av vårterminen samt vid början av höstterminen 1933 anmälde sig till provning 114 inträdessökande, av vilka 2 icke infunno sig. Av dessa godkändes 74 till den klass, vari de sökt inträde, och 10 till närmast lägre klass.

22 lärjungar intogos vid höstterminens början och två under läsårets lopp efter att vid andra läroverk hava erhållit godkända betyg.

Vid innevarande termins början intogos efter undergången provning en inträdessökande i klassen närmast under den, vari han sökt inträde.

Student- och realskolexamen.

22. Vårterminen 1933 hade till undergående av skriftlig och muntlig provning för studentexamen anmälts sig 46 läroverkets lärjungar — 17 å fyraåriga latinlinjen, 8 å treåriga latinlinjen och 21 å treåriga reallinjen. I den skriftliga provningen förklarades 45 lärjungar berättigade till muntlig provning.

Den muntliga provningen ägde rum den 3 och 4 juni under ledning av professorerna T. J. E. Andræ, K. F. N. Beckman, C. Ö. E. Bergstrand, K. A. S. Bock, B. O. E. Ekvall samt lektorn F. W. Sandwall såsom censorer, i närvaro av läroverkets inspektor kyrkoherden G. Helander och utsedda vittnen landshövdingen m. m. A. von Sneidern, kraftverksdirektören N. E. Sylwan, överlantmätaren Th. Andersson och bankdirektören M. C. E. Fries.

Härvid blevo 43 lärjungar godkända.

Höstterminen 1933 anställdes icke studentexamen vid läroverket.

Innevarande terminen hava till undergående av skriftlig och muntlig provning för studentexamen anmält sig 46 lärjungar — 21 å fyraåriga och 8 å treåriga latingymnasiet samt 17 å treåriga realgymnasiet. I den skriftliga provningen hava 44 förklarats berättigade till muntlig provning. Denna skall äga rum den 22, 23 och 24 maj.

Vårterminen 1933 hade till realskolexamen anmält sig 14 läroverkets lärjungar samt till realexamen 13 läroverkets lärjungar. I den skriftliga provningen hade 25 läroverkets lärjungar förklarats berättigade till muntlig provning, 12 till realskolexamen, 13 till realexamen.

Muntlig provning ägde rum den 30 maj i närvaro av läroverkets inspektor samt två av lokalstyrelsens ledamöter, landskamreraren C. Malm och polis-konstapeln A. Lundgren.

Härvid godkändes 23 (10 resp. 13) lärjungar.

Höstterminen 1933 anställdes icke real(skol)-examen.

Innevarande termin hava till undergående av realexamen anmält sig 32 läroverkets lärjungar, 19 från femåriga och 13 från fyraåriga realskolan.

I den skriftliga provningen hava godkänts 30 (18 resp. 12) lärjungar.

Den muntliga provningen skall äga rum den 26 maj.

Under kalenderåret 1933 hava vid läroverket avlagts följande *fyllnadsprövningar*:

a) till studentexamen: i engelska 1, i franska 1, i filosofi 1, i matematik å latinalgymnasium 3, i matematik å realgymnasium 4, i biologi 2, i fysik å latinalgymnasium 2, i fysik å realgymnasium 5, i kemi å realgymnasium 4 och i teckning 3.

b) till realskolexamen: ingen.

Årsavslutning.

Årsavslutning med uppvisningar kommer enligt H. H. Efori beslut att 23. äga rum i följande ordning:

Uppvisning i sång och musik äger rum i kyrkan torsdagen den 7 juni kl. 6 e. m. Uppvisning i *gymnastik* onsdagen den 9 maj kl. 12 midd. i gymnastiksalen.

Utställning av under året utförda arbeten i *teckning och kvinnlig slöjd* hålles i gymnastiksalen torsdagen den 7 juni kl. 12—2 e. m.

Årsavslutningen äger rum i kyrkan fredagen den 8 juni kl. 11,30 f. m.

Att övervara årsavslutningen och därmed förenade uppvisningar får jag vördsamt inbjuda herr landshövdingen A. von Sneidern, stadens myndigheter, lärjungarnas föräldrar och målsmän samt alla andra, som med välvilligt intresse omfatta läroverket och dess verksamhet.

Kap. VII. Övriga meddelanden.

Nästa läsår börjar med allmänt upprop onsdagen den 29 nästa augusti 24. kl. 5 e. m. Höstterminen kommer att sluta den 21 påföljande december; vårterminen börjar den 12 januari och avslutas den 11 juni 1935.

Inträdes- och flyttningssökande skola anmäla sig senast onsdagen den 22 augusti kl. 11—12 f. m. Prövningarna börja fredagen den 24 augusti kl. 9 f. m.

Herrar ämneslärare sammanträda fredagen den 24 augusti kl. 8,45 f. m.

Vänernborg i maj 1934.

Ernst Lundberg.

Upplysningar för inträdessökande till kl. 1.

1. Inträdessökande till första klassen av femårig realskola, som med vitsord om minst godkända insikter i ämnena kristendomskunskap, modersmålet, räkning och geometri, geografi, naturkunnighet samt historia genomgått lägst fjärde klassen av folkskola, anordnad enligt någon av denna skolas A- eller B-former, skall för intagning i sagda klass av realskolan i modersmålet samt räkning undergå prövning, vilken skall avse det kunskapsmått, folkskolans fjärde klass har att bibringa.

2. Inträdessökande till första klassen av fyraårig realskola, som med vitsord om minst godkända insikter i samtliga i nästföregående moment angivna ämnen genomgått sjätte klassen av sex- eller sjuårig folkskola, anordnad enligt någon av denna skolas A- eller B-former, skall, för intagning i sagda årsklass av realskolan, i modersmålet samt räkning undergå prövning, vilken skall avse det kunskapsmått, som dylik skolform avser att bibringa.

3. Andra inträdessökande än de, som i mom. 1 och 2 omförmälas, skola för intagning i första klassen av femårig realskola undergå prövning i ämnena kristendomskunskap, modersmålet, räkning, geografi, naturkunnighet samt historia, vilken prövning skall avse det i mom. 1 nämnda kunskapsmättet och för intagning i första klassen av fyraårig realskola prövning i nu angivna ämnen, vilken prövning skall avse det i mom. 2 nämnda kunskapsmättet.¹

4. Sådana vitsord från folkskola, som i mom. 1 och 2 avses, må icke vara förvärvade tidigare än under kalenderåret näst före det, under vilket inträde sökes.
